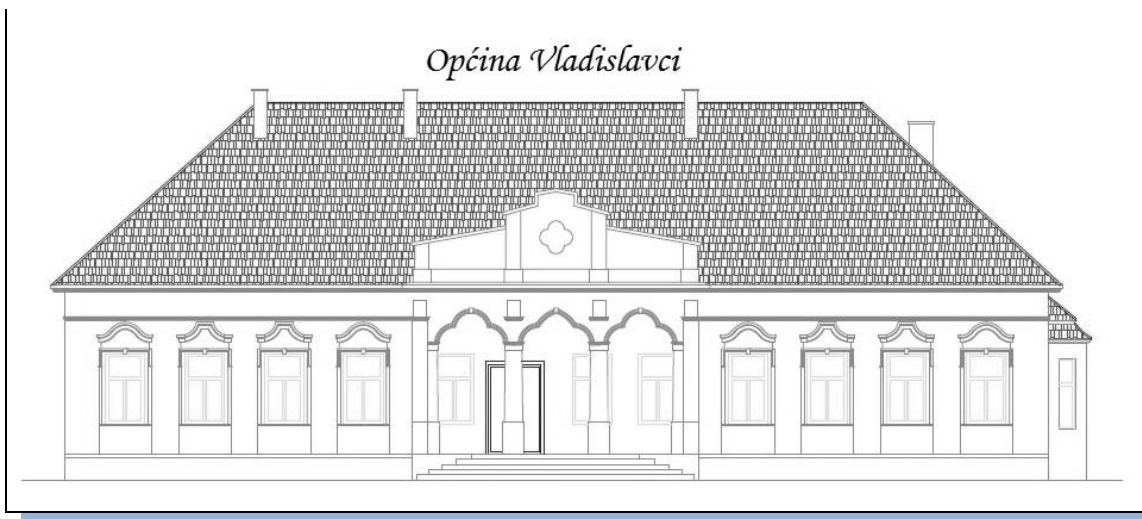

OSJEČKO - BARANJSKA ŽUPANIJA

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE VLADISLAVCI

2014.-2018.

Vladislavci, kolovoz 2014.

Elaborat:

Izvješće o stanju u prostoru Općine Vladislavci (2014.)

OPĆINA VLADISLAVCI

Kralja Tomislava 141

31404 Vladislavci

Načelnik:

Marjan Tomas

JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL

v.d. pročelnik:

Ružica Stjepanović

Sadržaj

I. POLAZIŠTA	6
1. Ciljevi izrade Izvješća	6
2. Zakonodavno-institucionalni okvir	8
3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave	11
3.1. Geografska obilježja	11
3.2. Geološka i klimatska obilježja	13
3.3. Demografska obilježja	18
3.4. Razmještaj i struktura stanovništva	19
3.5. Razmještaj i struktura kućanstava	22
3.6. Ekonomski razvoj i socijalno gospodarska struktura	24
4. Jedinica lokalne samouprave u okviru prostornoga uređenja županije	25
II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	27
1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave	27
1.1. Poljoprivredno zemljište	27
1.2. Šumsko zemljište	31
1.3. Građevinsko zemljište	32
2. Sustav naselja	33
3. Gospodarske djelatnosti	33
4. Opremljenost prostora infrastrukturom	36
5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	38
6. Obvezni prostorni pokazatelji	40
III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	45
1. Izrada prostornih planova	46
1.1. Prostorni plan uređenja općine Vladislavci (PPUO)	46
1.2. Provedbeni urbanistički plan dijela naselja Hrastin (PUP)	47
2. Provedba prostornih planova	48
3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor	49
4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unapređenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru	52

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI.....	59
1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove.....	59
2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja na razini jedinice lokalne samouprave.....	62
3. Preporuke mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja	64
V. IZVORI PODATAKA.....	67

Popis tabela

Tabela 1. Prosječna nadmorska visina naselja općine Vladislavci.....	14
Tabela 2. Pedološke jedinice i njihove karakteristike na području općine Vladislavci	17
Tabela 3. Kretanje broja stanovnika u općine Vladislavci u razdoblju od 1857. - 2011. godine	19
Tabela 4. Prirodno kretanje stanovništva u 2010. godini	21
Tabela 5. Obiteljska kućanstva.....	23
Tabela 6. Privatna kućanstva prema broju članova - popis 2011.	23
Tabela 7. Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti	25
Tabela 8. Ukupan broj poljoprivrednih kućanstava, poslovnih subjekata i korišteno poljoprivredno zemljište u OBŽ prema Popisu poljoprivrede 2003.....	28
Tabela 9. Površine korištenog poljoprivrednog zemljišta i ostalog zemljišta po kategorijama u općini Vladislavci.....	29
Tabela 10. Broj kućanstava koji je ostvario prihod od prodaje u općini Vladislavci	30
Tabela 11. Obvezni prostorni pokazatelji općine Vladislavci	40

Popis grafikona

Grafikon 1. Broj stanovnika općine Vladislavci u razdoblju od 1857. do 2011. godine ...	20
Grafikon 2. Indeksi kretanja broja stanovnika općine Vladislavci.....	20
Grafikon 3. Vitalni indeks stanovništva općine Vladislavci (živorodeni/100 umrlih)	21

Popis slika

Slika 1. Prostorni položaj Osječko – baranjske županije u RH	12
Slika 2. Položaj općine Vladislavci u prostoru Osječko-baranjske županije	12
Slika 3. Karta željezničke mreže OBŽ, Hrvatske željeznice	36

I. POLAZIŠTA

1. Ciljevi izrade Izvješća

Cilj izrade izvješća je predvidjeti prostorno razvojne trendove temeljene na postojećim uvjetima, prikazati instrumente prostornog planiranja te učinkovite mjere što su ih nadležna tijela poduzela u određenom razdoblju na svim razinama planiranja.

Izvješće o stanju u prostoru je temeljni dokument praćenja stanja u prostoru. Izrada Izvješća o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Izvješće) za jedinice lokalne samouprave jest zakonska obveza. Izrađuje se temeljem obaveze propisane Zakonom o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine», broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12, 80/13) kao četverogodišnji dokument. Obvezu praćenja stanja ima prvenstveno Općina Vladislavci kao jedinica lokalne samouprave na svom teritoriju, ali i sva tijela s javnim ovlastima od kojih smo zatražili ažurne podatke i koristili ih za prikaz stanja. Izradom i donošenjem ovog Izvješća kao obaveznog dokumenta praćenja stanja u prostoru stvaraju se preduvjeti za daljnja prostorna uređenja, eventualno potrebnih izmjena i dopuna planova koji reguliraju ovu materiju, kao i procjenu potrebe izrade drugih strateških i razvojnih odluka i dokumenata na nivou općine. Zakon je dao veću ulogu i značenje prostornim pokazateljima, pa se očekuje da će se njihovim uvođenjem i primjenom u okviru četverogodišnjeg razdoblja bitno unaprijediti praćenje, analiza i vrednovanje stanja u prostoru. Na osnovu tako utvrđenih činjenica i temeljitijeg poznavanja stanja, uzroka i posljedica pojedinih pojava i trendova razvoja u prostoru, moguće je kvalitetnije planirati i pratiti provođenje dokumenata prostornog uređenja te predlagati učinkovite mjere racionalnog korištenja prostora.

Prema članku 47. Zakona, izvješće sadrži analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata te ocjenu stanja i prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Potreba izrade Izvješća utvrđena je člankom 47. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (u daljnjem tekstu: Zakon) («Narodne novine», broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12, 80/13), a izrađuje se u odnosu na županijski prostorni plan, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje županijske razine koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru općine Vladislavci i prethodne dokumente prostornog uređenja Općine Vladislavci. Izvješće sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata i preporuke za unapređenje održivog razvoja u prostoru s prijedlogom prioriternih aktivnosti za naredno razdoblje. Izradom i donošenjem ovog Izvješća kao obveznog dokumenta praćenja stanja u prostoru stvaraju se preduvjeti za daljnju izradu svih dokumenata prostornog uređenja, eventualno potrebnih izmjena i dopuna (u daljnjem tekstu: liD) istih, kao i procjenu potrebe izrade drugih strateških i razvojnih odluka i dokumenata na nivou Općine Vladislavci. Izvješćem se osigurava kontinuitet praćenja stanja u prostoru, definiraju nedostaci i primjenjivost postojećih prostornih planova i drugih dokumenata te se na osnovi ocjene stanja daju prijedlozi za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Pri izradi Izvješća o stanju u prostoru Općine Vladislavci korišteni su podaci Ministarstva i nadležnih tijela koji su propisani Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru («Narodne novine», broj 48/14), Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske, Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, Razvojnom strategijom Osječko – baranjske županije, Prostornim planom Osječko – baranjske županije, Prostornim planom uređenja Općine Vladislavci, prethodnim Izvješćem o stanju u prostoru Općine Vladislavci. Izvješćem se analizira postojeće stanje u prostoru, prostornog razvoja te planiranje za naredno razdoblje. Cilj izrade Izvješća također je provedba usvojenih planskih mjera u Prostornom planu uređenja Općine Vladislavci kao preporuke za unapređenje održivog razvoja.

Osnovna zadaća Izvješća je analiza stanja u prostoru i provedbe usvojenih detaljnih planskih, urbanističkih i razvojnih mjera te preporuke za unapređenje održivog razvoja. Kroz analizu pojedinih segmenata uz maksimalnu uporabu svih dostupnih pokazatelja te njihovom usporedbom nastojali smo pokazati ne samo

trenutno stanje pojedinog područja već i smjer kretanja odnosno tendencije budućeg razvoja/degradacije. Uložen je napor da se raspoloživi podatci prikažu čim sažetije, razumljivije i slikovitije. Pokušali smo iz prezentiranih činjenica izvesti i predložiti zaključak, koji je poslužio za formiranje stavova u IV. poglavlju te dati kvalitetne preporuke za poboljšanje stanja u prostoru sa strateškim ciljevima i konkretnim mjerama. Izvješće o stanju u prostoru Općine Vladislavci poslužit će u definiranju konkretnih ciljeva.

2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Izvješće o stanju u prostoru propisano je člankom 47. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine», broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12, 80/13) koji glasi:

(1) Hrvatski sabor, odnosno predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave razmatraju četverogodišnje izvješće o stanju u prostoru.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata te ocjenu stanja i prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

(3) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka se objavljuje u »Narodnim novinama«, odnosno u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su Ministarstvu i Zavodu dostaviti izvješće u roku od petnaest dana od dana objave u službenom glasniku.

(5) Sadržaj izvješća, obvezne prostorne pokazatelje na državnoj i lokalnoj razini i druge zahtjeve u vezi s praćenjem stanja na području prostornog uređenja propisuje ministar pravilnikom.

Članak 8. Zakona koji govori o načelima prostornog uređenja u 2. stavku govori o važnosti praćenja stanja u prostoru: „Praćenje stanja u prostoru, izrada, donošenje i provođenje dokumenata prostornog uređenja su trajne aktivnosti prostornog uređenja

čija stalnost i neprekidnost pridonosi očuvanju prostornih vrijednosti, ostvarivanju i usuglašavanju interesa te utvrđivanju prioriteta djelovanja.“

Članak 26. Zakona govori o nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Treba istaknuti 1. stavak:

„Prostorno uređenje u nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obuhvaća osobito:

- usmjeravanje prostornog razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa specifičnim ciljevima i smjernicama za prostorno uređenje u skladu s polazištima i smjernicama iz dokumenata prostornog uređenja državne razine,
- donošenje dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) i lokalne razine,
- prihvaćanje izvješća o stanju u prostoru,
- propisivanje detaljnijih mjerila i uvjeta, kojima se određuju namjena površina i prostorni razmještaj građevina u prostoru u odnosu na očuvanje i korištenje prirode te prirodnih i kulturnih vrijednosti i dobara lokalnog značenja, zaštitu okoliša i na zaštitu od prirodnih i drugih nesreća,
- planiranje zahvata u prostoru županijskog i lokalnog značenja,
- provođenje mjera za ostvarivanje dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) i lokalne razine,
- provođenje mjera aktivne zemljišne politike i uređenja građevinskog zemljišta,
- vođenje registra podataka iz informacijskog prostornog uređenja u skladu s ovim Zakonom.“

Osim Zakona o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine», broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12, 80/13), Izvješće o stanju u prostoru izrađuje se i prema Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru («Narodne novine», broj 48/14) kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru.

Prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru:

- (1) Izvješće sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedloge za unaprjeđenje razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.
- (2) Polazišta obuhvaćaju pregled ciljeva izrade Izvješća unutar zakonodavnog, institucionalnog i međunarodnog okvira za razdoblje za koje se Izvješće izrađuje, te osnovna prostorna obilježja Republike Hrvatske, županija, Grada Zagreba, velikih gradova, gradova i općina.
- (3) Analiza i ocjena stanja obuhvaća prikaz ostvarenja ciljeva prostornog uređenja i usmjerenja razvoja u prostoru koji su određeni Zakonom o prostornom uređenju i Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske kroz prostorne planove i druge dokumente koji utječu na prostor, te ukazuje na trendove prostornog razvoja i usklađenost, odnosno nesklad u provedbi.
- (4) Analiza provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor obuhvaća prikaz pokrivenosti područja prostornim planovima, daje podatke o prostornim planovima i drugim strateškim, programskim i razvojnim dokumentima koji utječu na prostor, ukazuje na osnove njihove provedbe, potrebu i učestalost njihove promjene, te daje osvrt na provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća.
- (5) Prijedlozi za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje razrađuju se u cilju odlučivanja o daljnjem statusu strateških, programskih i planskih smjernica iz važećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, odnosno o njihovom zadržavanju, ukidanju ili promjeni. Preporuke obuhvaćaju mjere i prioritetne aktivnosti u idućem razdoblju.

Za izradu Izvješća koriste se podaci iz dokumenata prostornoga uređenja, službeno objavljeni i dostupni podaci nadležnih tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, te podaci iz usvojenih i

objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata, koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru.

Izvješće se izrađuje u tekstualnom obliku, a pojedina područja mogu se dodatno obrazložiti i prikazati tabličnim iskazom pokazatelja, te grafičkim i drugim prikazima.

3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave

3.1. Geografska obilježja

U geografsko regionalnoj podjeli Hrvatske Osječko-baranjska županija smještena je u Istočnoj Hrvatskoj, u subregiji poznatoj kao Istočnohrvatska Ravnica čiju sjevernu granicu definira kopnena granica prema Mađarskoj, južnu vododjelnice gorskih masiva Papuka i Krndije te pribrežja Dilja i Đakovačko-vinkovačke grede dok je na istoku omeđena tokom Dunava. Glavninu prostora istočne Hrvatske čine mlađe naslage koje pokrivaju stare blokove u većim dubinama. Spuštanje blokova podloge uvjetovalo je okupljanje mreže tekućica, a izdizanje pojedinih dijelova prouzrokovalo je njihova skretanja.

Općina Vladislavci prostire se na širem nizinskom prostoru sjeveroistočnog dijela Istočne Hrvatske. Prostor općine Vladislavci na sjeveru je okružen prostorom općine Čepin, zapadno općinom Vuka, južno općinom Semeljci, te istočno prostorom općine Šodolovci. U službenim dokumentima navode se četiri različita podatka za površinu općine Vladislavci, pa tako imamo sljedeće podatke iz službenih izvora za površinu:

1. Državna geodetska uprava-Služba evidencija prostornih jedinica navodi 32,13 km²
2. Izvješće o stanju u prostoru Osječko-baranjske županije navodi 32,53 km²
3. Prostorni plan Osječko-baranjske županije navodi 36,74 km²
4. Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji-Služba za gospodarstvo-Odsjek za statistiku (2003. g.) na osnovi podataka Državne geodetske uprave-Područnog ureda Osijek iz 2001. godine navodi 20,29 km²

Slika 1. Prostorni položaj Osječko - baranjske županije u RH

Izvor: www.wikimedia.org

Općina Vladislavci prema teritorijalnom ustroju lokalne samouprave je u okviru Osječko-baranjske županije, koja pripada krajnjem sjeveroistočnom dijelu Istočne Hrvatske, zauzima jugoistočni dio županije, s udjelom od 0,77% županijskog prostora. Zemljopisne koordinate općine Vladislavci su 45° 27' 36" SGŠ, 18° 34' 12" IGD.¹

Slika 2. Položaj općine Vladislavci u prostoru Osječko-baranjske županije

Izvor: www.obz.hr

¹ http://toolserver.org/~geohack/geohack.php?pagename=Vladislavci¶ms=45.46_N_18.57_E

Općina Vladislavci sastoji se od tri naselja: Dopsin, Hrastin i Vladislavci. Sjedište općine je u naselju Vladislavci. Tipizacija naselja županije temelji se na kategorizaciji utvrđenoj u Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske u kojoj su naselja razvrstana u 4 osnovne kategorije. Prema navedenoj kategorizaciji na području općine Vladislavci nalazi se jedno prijelazno – slabije urbanizirano naselje – Vladislavci. Kod svih naselja su procesi urbanizacije u samom začetku. Naselja u općini su longitudinalna, izgrađena uz cestovne pravce niskom stambenom izgradnjom. Parcele su uglavnom uske i dugačke, većim dijelom u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

Geoprometni položaj općine je takav da kroz zapadni rub općine Vladislavci prolazi trasa državne ceste D7 u okviru paneuropskog prometnog koridora V grana "C", koji je značajan za povezivanje srednje Europe s Jadranskim morem. Navedeni koridor definiran je 1997. godine na konferenciji europskih ministara prometa, i s proširenjem Europske Unije dobiva sve više na značenju. U okviru navedenog koridora u postojećem stanju položene su dvije prometnice:

- državna cesta D7 (Beli Manastir-Osijek-Đakovo),
- magistralna pomoćna željeznička pruga MP13 (Osijek-Vrpolje).

Obje navedene prometnice položene su paralelno i tvore tzv. "složeni" prometni koridor u okviru kojeg se objedinjuju i nadopunjuje više vrsta prometnica.

3.2. Geološka i klimatska obilježja

Prostor općine Vladislavci je dio šireg, nizinskog i ravničarskog područja Osječko-baranjske županije, odnosno šireg prostora Istočne Hrvatske. Nizinski prostor je nastao modeliranjem riječnih tokova Drave, Save i Dunava i njihovih pritoka i pripada tipu akumulacijskog reljefa. Dio tog akumulacijskog reljefa pripada prostoru općine Vladislavci u okviru kojeg se mogu izdvojiti dvije manje reljefne cjeline i terase Drave i aluvijalna ravan Vuke. Terasa Drave je nastala kao naplavna ravan u toku pleistocena (mlađeg holocena). To je prostor male dubine temeljnice i velike vlažnosti prostora. Eolskom akumulacijom nataložene su naslage prapora i gline na površini naplavnih ravni, debljine kojih se povećavaju od zapada prema istoku. Ispod ovih naslaga su vodonosni riječni sedimenti, zastupljeni uglavnom, pijescima i šljuncima. Duž čitavog riječnog toka Drave, s južne strane, usporedo s riječnim tokom se prostire blaga

depresija ispunjena holocenskim nanosima rijeke Vuke, prema kojoj je i cijela terasa blago nagnuta. U sastavu ove tipične aluvijalne ravni prevladavaju muljevite gline sa sastojcima pijeska i pretaloženog prapora. Nešto viša reljefna područja, iznad naplavnih ravni su terase Drave i njenih pritoka, nastale neotektonskim pokretima u pleistocenu. U sastavu terasnih nizina nataložene su naslage lesa i lesu sličnih naslaga, nataloženih eolskom akumulacijom.

Prema geološkom postanku razlikuju se starija i mlađa terasa Drave. Prostor općine Vladislavci pripada starijoj virmskoj terasi Drave, odnosno njenom južnom, većem dijelu, koji je na jugu omeđen aluvijalnom ravni rijeke Vuke. Naslage prapora koje prekrivaju riječne sedimente na ovom području dostižu debljine i do 20 m. U skladu s reljefnim osobinama kreću se nadmorske visine, koje opadaju od sjevera i sjeveroistoka prema jugu. Prosječne nadmorske visine naselja na prostoru općine kreću se od 87 m.n.v. do 93 m.n.v.

Tabela 1. Prosječna nadmorska visina naselja općine Vladislavci

Naselje	Prosječna nadmorska visina (m)
1. Dopsin	87
2. Hrastin	89
3. Vladislavci	93

Izvor: Korenčić, M. (1979), „*Naselja i stanovništvo SRH 1857-1971*“, Republički zavod za statistiku SR Hrvatske, Zagreb, str. 803.

Klimatološke osobine prostora općine Vladislavci dio su klimatskih osobina šireg prostora Istočne Hrvatske. Budući da je općina Vladislavci nizinski prostor neznatne reljefne dinamike, to se i klimatske osobine prostora odlikuju homogenošću. Cijelo područje, kao i širi prostor, ima sve odlike umjereno kontinentalne klime, koje karakteriziraju česte i intenzivne promjene vremena.

Klima ovog područja označava se prema Köppenovoj klasifikaciji klimatskom formulom Cfbwx, što je oznaka za umjereno toplu kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina. Osnovne karakteristike ovog tipa klime su srednje mjesečne temperature više od 10°C, tijekom više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijeg mjeseca ispod 22°C, te srednje temperature najhladnijeg mjeseca između -

3°C i +18°C. Obilježje ove klime je nepostojanje izrazito suhih mjeseci, oborina je više u toplom dijelu godine, a prosječne godišnje količine se kreću od 700 do 800 mm. Od vjetrova najčešći su slabi vjetrovi i tišine, dok su smjerovi vjetrova vrlo promjenjivi. Za ilustraciju klimatskih prilika prostora općine Vladislavci korišteni su podaci meteorološke postaje Osijek, kao najbliže postaje, koja se u odnosu na prostor općine nalazi sjeveroistočno, ali u istom reljefnom okruženju.

U godišnjem hodu oborine izdvajaju se dva para ekstrema. Glavni maksimum se javlja početkom ljeta (najčešće u VI. mjesecu), a sporedni krajem jeseni, u XI. mjesecu. Glavni minimum oborine je sredinom jeseni u X. mjesecu, a sporedni krajem zime ili početkom proljeća u II. i III. mjesecu. Pojava dvostrukog para ekstrema ukazuje na utjecaj maritimnog režima oborina i njegovo duboko prodiranje u kontinent. Također je izražena i vrlo velika varijabilnost oborinskog režima.

Prostor općine Vladislavci pripada, u hidrološkom smislu, dunavskom slivnom području, odnosno hidrografskom slivu rijeka: Vuke i Dunava. Obzirom na malu površinu i položaj, prostor općine nema nikakav utjecaj na hidrološke osobine i režimske karakteristike ovih rijeka. Glavno prihranjivanje Vuke čine oborine pa je i režim ovisan o njima. Maksimum otjecanja javlja se u lipnju. Rijeka Dunav s ukupnom površinom sliva od 816.950 km² i dužinom od 2.857 km druga je po veličini rijeka u Europi. Dunav izvire u Njemačkoj u južnom dijelu Schwartzwalda, a ulijeva se u Crno more u Rumunjskoj, kod mjesta Sulina.

Općina Vladislavci prema ustrojstvu vodnoga gospodarstva pripada vodnom području sliva Drave i Dunava, odnosno Slivnom području "Vuka". Slivno područje "Vuka" ukupne je površine 1.793,28 km². Površina sliva koja pripada Osječko-baranjskoj županiji (veličine 1.117,96 km²) može se podijeliti na direktni sliv rijeke Drave s glavnim recipijentima Poganovačko-Kravičkim kanalom, kanalom Crni Fok i kanalom Palčić; direktni sliv rijeke Dunav s glavnim recipijentom Glavni Daljski kanal i sliv rijeke Vuke s najvećim pritokom Bobotskim kanalom. Područje općine Vladislavci u cijelosti svoje površine pripada slivu rijeke Vuke i slivu Bobotskog kanala.

Na prostoru Osječko-Baranjske županije, u dijelu kojeg je i općina Vladislavci, može se izdvojiti nekoliko hidrogeoloških cjelina. Po vertikali razlikuju se dvije zone. Prvu zonu čine naslage s vodama čije fizičko-kemijske osobine odgovaraju normama za opskrbu vodom, a drugu naslage čija temperatura prelazi 20°C, a mineralizacija im je veća od 2.000 mg/l. Unutar prve zone može se izdvojiti velika hidrogeološka cjelina i to ravničarsko područje izgrađeno od stijena gornjeg pliocena i kvartara. Hidrogeološka cjelina "ravničarsko područje izgrađeno od stijena gornjeg pliocena i kvartara" proteže se uz rijeku: Savu, Dravu, Vuku i druge vodotoke koji pripadaju slivovima ovih vodotoka. Izgrađena je od starijih i mlađih nanosa spomenutih vodotoka.

Geološku podlogu središnjeg nizinskog dijela slivnog područja "Vuka", a kojem pripada i područje općine Vladislavci, sačinjavaju fluvijalne naslage na koje se nadovezuju praporne prašinate gline i kontinentalni prapor koji znatno mijenja svojstva pod djelovanjem vode i smrzavanja. Sondiranjem terena utvrđeno je da se na dubini od 2-4 m nalazi sporoprocjedna padina, koja gotovo uvijek slijedi vanjsku morfologiju terena. Razine podzemne vode prate površinu tla i isključivo su vertikalnih tendencija. Na razinu podzemnih voda u površinskom sloju zemljišta utjecaj vodotoka nema većeg značaja. Kada oborine procjeđivanjem dostignu sporoprocjednu padinu, nastaje procjeđivanje u niža područja gdje dolazi do dizanja razine podzemne vode, te se javlja prevlaživanje tla.

Na postanak i rasprostranjenost različitih pedoloških jedinica na prostoru općine Vladislavci utjecale su osobine reljefa i klime, te vodne prilike. Od ukupno 58 vrsta pedoloških jedinica na području Slavonije i Baranje (prema A. Škorić i suradnici), na području općine Vladislavci zastupljene su 3 pedološke jedinice, navedene u sljedećoj tablici:

Tabela 2. Pedološke jedinice i njihove karakteristike na području općine Vladislavci

Broj kartografske jedinice	Naziv kartografske jedinice	Matični supstrat	Nagib %	Nadmorska visina	Način upotrebe	Rasprostranjenost
24	LESIVIRANO I LESIVIRANO SEMIGLEJNO TLO – na lesu pretežno antropogenizirana tla	les	0-2	90-95	oranice	Područje Povučja i Pobsučja - najveći dio općine od NW do S i SE
43	PSEUDOGLEJNO SEMIGLEJNO I EUTRIČNO SMEĐE SEMIGLEJNO TLO – pretežno antropogenizirana tla	les	0-3	90-95	oranice šume	Podravina-linija Valpovo-Osijek - mali dijelovi općine na NE i SE
51	MOČVARNO AMFIGLEJNO I MOČVARNO HIPOGLEJNO – djelom nepotpuno hidromeliorirano	holocenske gline i zamočvareni les				Podravina - mali dijelovi općine na N, E i S

Izvor: Škorić, A. i suradnici (1977): „Tla Slavonije i Baranje“, Zagreb

Među navedenim pedološkim jedinicama, zastupljene su pojedine vrste tala iz grupe automorfnih i hidromorfnih tala. Grupi automorfnih tala pripadaju tla koja čine prijelaz od tipično oraničnih tala prema livadskim tlima, a toj grupi pripada i lesivirano i lesivirano semiglejno tlo (kartografska jedinica 24). Pseudoglejna tla na zaravni u nizinama nalaze se na terenima ispod 100 m.n.v., a velikim dijelom su nastala na lesu, te čine prijelaz u nizinska hidromorfna tla. Zasebna kartografska jedinica 51. izdvojena je na težim holocenskim sedimentima (glinama i ilovačama), gdje prevladavaju amfiglejna tla nad hipoglejnim.

Područje općine Vladislavci izgrađeno je od naslaga kvartarne starosti. Pretežito se radi o jezersko-barskom lesu pleistocenske starosti koji je predstavljen siltom, pjeskovitim siltom, glinovitim i sitnozrnim pijeskom. Ostatak čine barske i organogeno-barske tvorevine holocenske starosti predstavljene muljem, glinama, pjeksovitim siltom, siltom te organogenim glinovito-jeskovitim siltom. Osnovna je značajka građe kvartarnih naslaga Osječke Podravine alternacija slojeva gruboklastičnih i sitnoklastičnih taložina. Gruboklastični materijali su pretežno predstavljeni jednoličnim

pijescima srednjeg do sitnog zrna. To su pretežno zrnca kvarca udjel kojeg doseže do 85%. U mineralnom sastavu pijesaka pojavljuju se tinjci, odlomci karbonatnih stijena, feldspati, amfiboli, epidot i granati. Sitnoklastični materijali predstavljeni su prahom, pjeskovitim prahom te prašinastim do masnim glinama. U mineralnom sastavu prevladavaju zrnca kvarca, a nešto su podređeni tinjčasti minerali, zatim dolaze feldspati.

U tektonskom smislu, ovo se područje nalazi u području istočnog dijela Dravske potoline. To je područje od Đakovačko-vinkovačkog timora odijeljeno dubokim "dravskim potolinskim rasjedom" i njemu paralelnim rasjedima. Uz ovaj lom koji je bio aktivan kroz cijeli neogen i kvartar, u geološkoj prošlosti vršilo se stepeničasto spuštanje i produbljivanje potoline. Na sjeveru su očiti tektonski kontakti sa strukturama Baranje, a na istoku sa složenim strukturama Bačke. U tektonskom smislu potolina predstavlja složeni sinklinorij s brojnim uleknućima i timorskim uzvišenjima. Smjer pružanja ovih struktura je od zapada/sjeverozapada prema istoku/jugoistoku, a takav smjer imaju i najvažniji uzdužni rasjedi. Središnja potolinska zona proteže se od Beničanaca, preko Ernestinova do tektonskih struktura u području Vere i Vukovara. Na okolnom području najbliži pokriveni rasjed pruža se na sjeveru koritom Drave, a na jugu pravcem Tomašanci – Semeljci – Kešinci. Područje općine Vladislavci prema seizmičkoj makrorajonizaciji spada u zonu seizmičnosti VII° MCS ljestvice.

3.3. Demografska obilježja

Općina Vladislavci se sastoji od ukupno tri naselja: Dopsin, Hrastin i Vladislavci koja se nalaze u jugoistočnom dijelu Osječko-baranjske županije čiji se demografski pokazatelji na području općine temelje na Popisu stanovništva iz 2011. godine. Za svoj osnovni cilj ima očuvanje i povećanje ekonomske, ekološke i društvene uloge jačanjem i razvojem gospodarske snage Općine Vladislavci u skladu s provođenjem ciljeva koji se vezuju za strateške dokumente i ciljeve Osječko-baranjske županije, te strateške dokumente i ciljeve Republike Hrvatske i EU.

Prikaz demografskih obilježja općine Vladislavci, dijelom se temelji na konačnim rezultatima popisa stanovništva Republike Hrvatske iz 2011. godine, dijelom na

Popisima stanovništva od 1875. do 2001. godine i na Popisu poljoprivrede iz 2003. godine. Svi rezultati objavljeni su na službenim Internet stranicama Državnog zavoda za statistiku (DZS) Republike Hrvatske. U nastavku su predstavljeni podatci o broju stanovnika općine Vladislavci iskazani po naselju od prvog do posljednjeg službenog popisa stanovništva, u periodu od 1857. do 2011. godine.

3.4. Razmještaj i struktura stanovništva

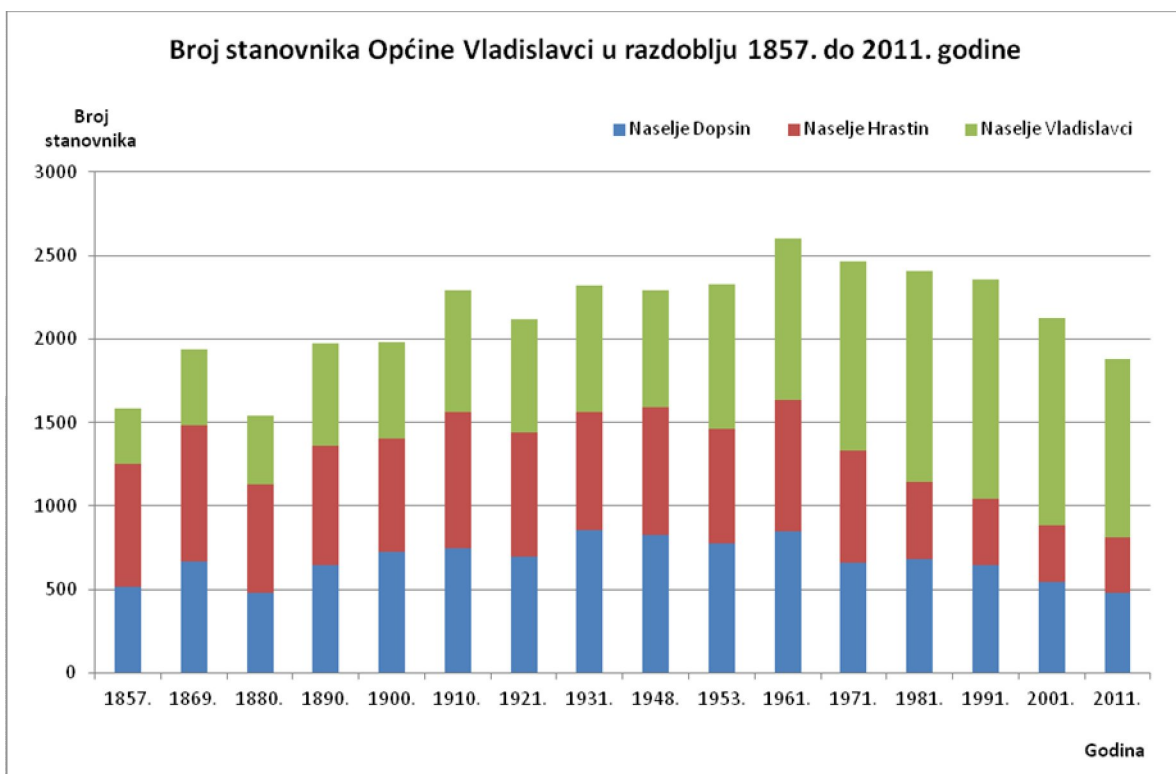
Podatke o broju stanovnika općine Vladislavci iskazane po naselju od prvog do posljednjeg službenog popisa stanovništva, u periodu od 1857. do 2011. godine možemo smatrati samo približno usporedivima, obzirom da su se u tom promatranom razdoblju granice općine mijenjale. Naselje Dopsin je u 1981. smanjeno izdvajanjem dijela područja naselja koji je pripojen naselju Vuka, općina Vuka te do 1961. sadrži dio podataka za naselje Vuka.

Tabela 3. Kretanje broja stanovnika u općine Vladislavci u razdoblju od 1857. - 2011. godine

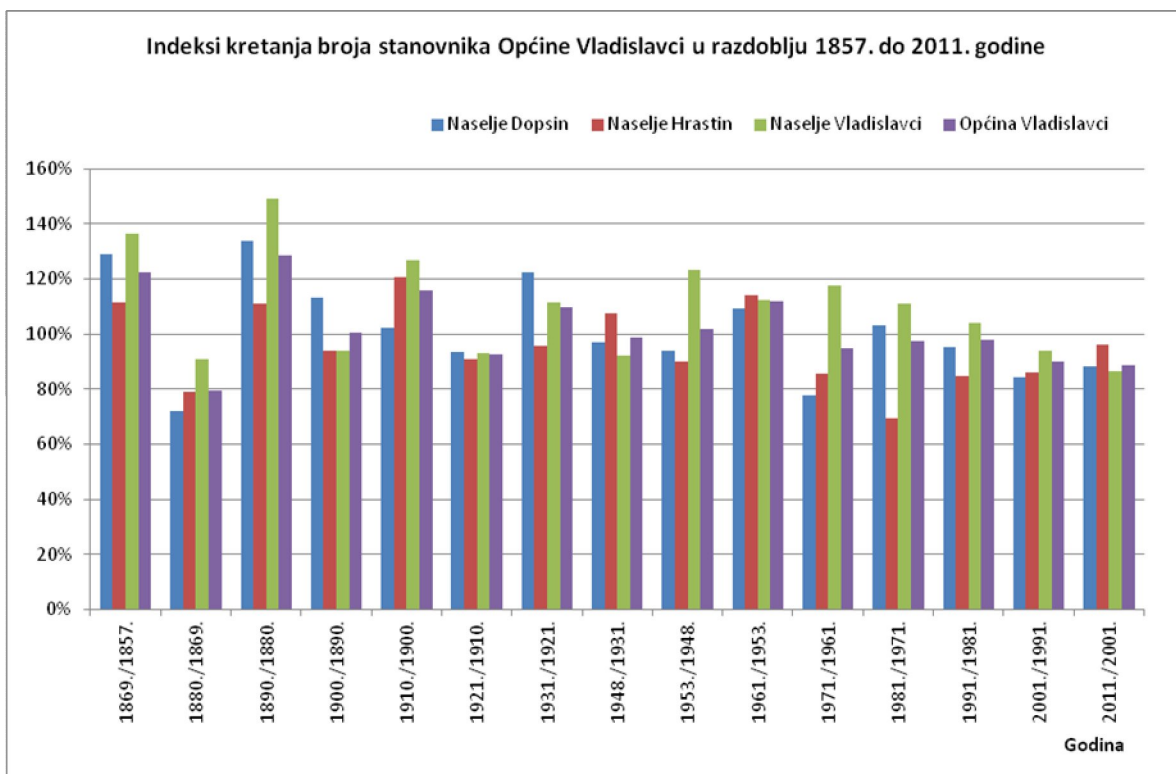
Godina	Naselja			općina Vladislavci
	Dopsin	Hrastin	Vladislavci	
1857.	517	732	333	1582
1869.	666	815	454	1935
1880.	481	645	413	1539
1890.	643	717	616	1976
1900.	728	675	579	1982
1910.	745	815	734	2294
1921.	695	742	683	2120
1931.	852	710	761	2323
1948.	825	764	700	2289
1953.	776	687	864	2327
1961.	849	784	969	2602
1971.	658	670	1140	2468
1981.	678	466	1265	2409
1991.	647	395	1318	2360
2001.	545	340	1239	2124
2011.	482	327	1073	1882

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr

U tabeli 3. uočljivo je da se u periodu od 1857. godine pa sve do 1961. godine povećavao broj stanovništva na području općine Vladislavci, te su uočava trend smanjenja broja stanovnika u razdoblju nakon 1961. godine, što je i vidljivo iz prikaza broja stanovnika i indeksa kretanja stanovnika općine Vladislavci (vidi Grafikon 1. i Grafikon 2.).

Grafikon 1. Broj stanovnika općine Vladislavci u razdoblju od 1857. do 2011. godine
 Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, veljača 2011.

Grafikon 2. Indeksi kretanja broja stanovnika općine Vladislavci
 Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, veljača 2011.

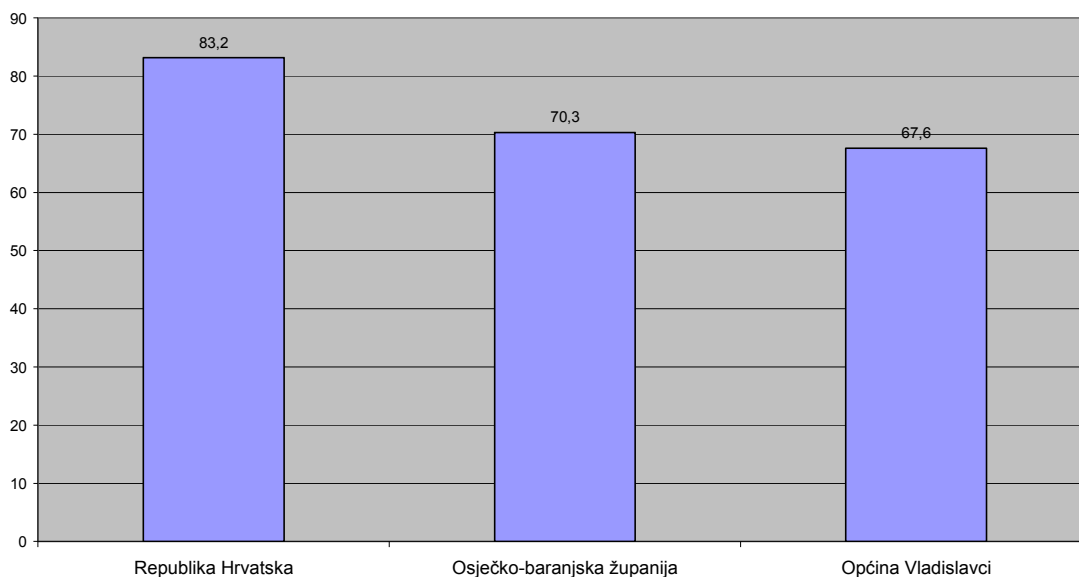
U pogledu prirodnog prirasta stanovništva (Tabela 4.) vidljiv je negativan prirodni prirast stanovništva, kako u Republici Hrvatskoj i Osječko – baranjskoj županiji, tako i u općini Vladislavci. Pregledom vitalnih indeksa vidljivo je da je vitalni indeks općine Vladislavci daleko ispod vrijednosti za Republiku Hrvatsku i Osječko – baranjsku županiju (vidi Grafikon 3.).

Tabela 4. Prirodno kretanje stanovništva u 2010. godini

PODRUČJE	ROĐENI		UMRLI	UMRLA DOJENČAD		PRIRODNI PRIRAST	BRAKOVI		VITALNI INDEKS (ŽIVOROĐENI NA 100 UMRLIH)
	Živorodeni	Mrtvorodeni		Ukupno	Do 6 dana starosti		Sklopljeni	Razvedeni	
Republika Hrvatska	43.361	185	52.096	192	112	-8.735	21.294	5.058	83,2
Osječko-baranjska županija	2.856	18	4.063	20	14	-1.207	1508	451	70,3
Općina Vladislavci	33	1	34	-	-	-11	8	1	67,6

Izvor: Statistička izvješća 1439/2011, Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr

Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)

Grafikon 3. Vitalni indeks stanovništva općine Vladislavci (živorođeni/100 umrlih)

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, veljača 2011.

3.5. Razmještaj i struktura kućanstava

Državni zavod za statistiku objavio je konačne rezultate Popisa stanovništva 2011. godine vezane za kućanstva, te se u ovom dijelu Izvješća koriste prvi rezultati Popisa stanovništva 2011. godine za stanovništvo i kućanstva.

Popis stanovništva iz 1991. godine proveden je temeljem Zakona o provođenju popisa stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gospodarstava u 1991. godini («Narodne novine», broj 16/90, 47/90). Popis stanovništva iz 2001. godine proveden je temeljem Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2001. («Narodne novine», broj 64/00, 22/01). Temeljem Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine («Narodne novine», broj 92/10) proveden je popis stanovništva iz 2011. godine.

Prema rezultatima Popisa stanovništva 2011. godine, na području općine Vladislavci nalazilo se 655 kućanstava. U općini Vladislavci vidljiv je negativan indeks kretanja broja kućanstva. U međupopisnom razdoblju od 2001. - 2011. godine broj kućanstava je smanjen sa 714 na 655 i vidljiv je negativan indeks kretanja broja kućanstava od - 8%.

Smanjenje broja kućanstava u skladu je sa smanjenjem broja stanovnika u međupopisnom razdoblju od 1991. - 2011. godine s 2.124 na 1.882 prema rezultatima Popisa stanovništva 2011. godine. Pošto je smanjenje broja stanovnika veće od smanjenja broja kućanstava, smanjen je i prosječan broj članova kućanstva s 2,97 iz 2001. godine na 2,87 iz 2011. godine. Prosječan broj članova kućanstva iskazuje se kao omjer broja stanovnika i broja stalno naseljenih stanova.

Tabela 5. Obiteljska kućanstva

Područje	Broj stanovnika		Broj kućanstava		Stopa promjene broja kućanstava 2011./2001.	Prosječni broj članova kućanstva	
	2001.	2011.	2001.	2011.		2001.	2011.
Općina Vladislavci	2.124	1.882	714	655	- 8% (pad)	2,97	2,87
Osječko-baranjska županija	330.506	305.032	113.583	110.009	- 3% (pad)	2,91	2,77
Republika Hrvatska	4.437.460	4.284.889	1.477.377	1.519.038	+ 3% (rast)	3,00	2,82

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr

Iz tabele 3. vidljivo je da je u općini Vladislavci 2011. godine u odnosu na 2001. godinu došlo do pada broja kućanstava (-8%). Na razini Osječko-baranjske županije došlo je do nešto blažeg pada (-3%). Na razini Republike Hrvatske došlo je do slabijeg rasta broja kućanstava (+3%). U općini Vladislavci u 10 godina došlo je do pada prosječnog broja članova kućanstava s 2,97 na 2,87. Na razini Osječko-baranjske županije dogodio se pad prosječnog broja članova kućanstava s 2,91 na 2,77 člana. Na razini Republike Hrvatske prosječan broj članova kućanstava opao je s 3,00 na 2,82 člana.

Tabela 6. Privatna kućanstva prema broju članova - popis 2011.

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	BROJ ČLANOVA KUĆANSTAVA											Ukupno	Prosječan broj osoba u kućanstvu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 +		
Broj kućanstava	27.231	28.713	20.758	19.205	8.604	3.571	1.227	430	135	73	62	110.009	2,75
Broj osoba	27.231	57.426	62.274	76.820	43.020	21.426	8.589	3.440	1.215	730	757	302.978	-
OPĆINA VLADISLAVCI	BROJ ČLANOVA KUĆANSTAVA											Ukupno	Prosječan broj osoba u kućanstvu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 +		
Broj kućanstava	159	170	109	102	66	33	12	1	2	1	-	655	2,87
Broj osoba	159	340	327	408	330	198	84	8	18	10	-	1.882	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr

Iz tabele 4. vidljivo je da je prosječan broj osoba u kućanstvu u općini Vladislavci nešto niži od iste veličine u Osječko – baranjskoj županiji. Relativno gledajući, broj kućanstava prema broju članova podjednake su i u općini Vladislavci i u Osječko – baranjskoj županiji.

3.6. Ekonomski razvoj i socijalno gospodarska struktura

Postupak ocjenjivanja indeksa razvijenosti i stupnja razvijenosti provodi se temeljem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 153/09) i Uredbe o indeksu razvijenosti («Narodne novine», broj 63/10). Indeks razvijenosti izračunava se na temelju pet pokazatelja (stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovništva i stope obrazovanosti) koji u različitim omjerima utječu na njegovu vrijednost. Stupanj razvijenosti izračunava se na temelju indeksa razvijenosti svake 3 godine.

Na županijskoj razini, jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prema prosjeku RH u: I. skupinu <75% prosjeka RH, II. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, III. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i IV. skupinu >125% prosjeka RH.

Na lokalnoj razini, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prosjeka RH u: I. skupinu <50% prosjeka RH, II. skupinu od 50% do 75% prosjeka RH, III. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, IV. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i V. veća >125% prosjeka RH.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 153/09) i Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti («Narodne novine», broj 89/10) iz srpnja 2010. godine Osječko – baranjska županija je uvrštena u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave. Općina Vladislavci je uvrštena u II. skupinu jedinica lokalne samouprave. Indeks razvijenosti Osječko – baranjske županije iznosi 46,07 %, a indeks razvijenosti općine Vladislavci iznosi 56,66 %.

Tabela 7. Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti

	Prosječni i dohodak per capita (2006.- 2008.)	Prosječni izvorni prihodi per capita (2006.- 2008.)	Prosječna stopa nezaposlenos ti (2006.- 2008.)	Kretanje stanovništva (1991. = 100) 1991.-2001.	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina (2001.)	Indeks razvijenosti	Skupina
Vrijednosti osnovnih pokazatelja (općina Vladislavci)	14.645	632	26,20%	88,9%	40,4%		
Vrijednosti osnovnih pokazatelja (prosjeak RH)	26.280	3.295	13,8%	93,9	67,3%		
Vrijednosti standardizira nih pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjeak	38,8 %	15,2 %	77,8 %	94 %	48,3 %	56,66%	II.

Izvor: "Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini"
(izradilo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije u srpnju 2010. godine)

4. Jedinica lokalne samouprave u okviru prostornoga uređenja županije

Općina Vladislavci prema teritorijalnom ustroju lokalne samouprave smještena je u okviru Osječko-baranjske županije, koja pripada krajnjem sjeveroistočnom dijelu Istočne Hrvatske te zauzima jugoistočni dio županije. Općina Vladislavci objedinjuje tri naselja: Dopsin, Hrastin i Vladislavce. U općinskom središtu Vladislavci locirana su tijela lokalne samouprave, Općinsko vijeće i Mjesni odbori.

Općina Vladislavci formirana je temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj («Narodne novine», br. 90/92, 29/94, 10/97, 124/97, 50/98, 68/98, 22/99, 42/99, 117/99, 128/99, 44/00, 129/00, 92/01, 79/02, 25/03, 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13) i sastavni je dio Osječko-baranjske županije sa sjedištem Općine u naselju Vladislavci, prostor Općine je ranije pripadao bivšoj Općini Osijek.

Općinska uprava smještena je u zgradi izgrađenoj početkom 20. stoljeća, bivših vlastelina Müller i Speiser.

Na području općine Vladislavci djeluje osnovna škola „Mate Lovraka“ u naselju Vladislavci, koja gravitacijski pokriva naselja: Dopsin, Hrastin i Vladislavce, te naselje Palača. Ukupno osnovnim obrazovanjem u općini obuhvaćeno je 153 učenika. Ukupna površina parcela škole iznosi 20.682 m², škola ima športsku dvoranu (310 m²), vanjske sportske terene (4.200 m²), te ima 11 učionica. U naseljima općine Vladislavci djeluje i Dječji vrtić „Vladislavci“ pri osnovnoj školi.

Zdravstvena zaštita u općini Vladislavci provodi se u jednoj ordinaciji opće medicine i jednoj stomatološkoj ambulanti (površine 270m²) koje su namijenjene području sva tri naselja u općini.

Dom kulture posjeduju sva tri naselja općine Vladislavci. U općini djeluje kulturno umjetničko društvo. Dobrovoljna vatrogasna društva nalaze se u naselju Hrastin i Vladislavci. Na području općine djeluje nogometni klub, udruga, lovačko društvo i športsko ribolovno društvo.

Vjerski objekti u općini Vladislavci su: Parohijska crkva Sv. Petra i Pavla u naselju Dopsin, Reformirana kršćanska crkva u naselju Hrastin i Rimokatolička župa „Rođenja svetog Ivana Krstitelja“ u naselju Vladislavci.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave

Prostorna struktura korištenja i namjene površina općine Vladislavci temelje se na prirodnim obilježjima prostora, mreži naselja (općina Vladislavci objedinjuje naselja Dopsin, Hrastin i Vladislavci) i infrastrukturnih sustava, utvrđenim prostornim mogućnostima, ograničenjima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim pravcima gospodarskog razvoja. Prostorna struktura korištenja i namjene površina uvjetovana je položajnim, prirodnim, demografskim, proizvodnim i povijesno-kulturološkim odrednicama, a definirana je kroz PPUO Vladislavci.

Organizacija prostora općine uvažava razvojna opredjeljenja Osječko – baranjske županije, što znači da preuzima obveze iz Prostornog plana Osječko-baranjske županije. To se prvenstveno odnosi na infrastrukturne građevine od važnosti za OBŽ, obveze zaštite kulturnih dobara, te ostale planske mjere zaštite.

Ukupna površina općine Vladislavci iznosi 3674 ha ili 36,74 km². Struktura korištenja i namjene površina općine Vladislavci objedinjuje poljoprivredno, šumsko i građevinsko zemljište.

Organizaciju prostora općine Vladislavci prvenstveno određuju prirodna obilježja i mreža naselja. U prostoru općine dominira poljoprivredno zemljište i zbog osobite vrijednosti ono se planira za poljoprivrednu proizvodnu namjenu.

1.1. Poljoprivredno zemljište

Prema podacima navedenim u PPO-BŽ, poljoprivredno zemljište na teritoriju općine Vladislavci prema pogodnosti tala za obradu, na području Osječko-baranjske

županije izdvojene su u tri skupine. Unutar ukupnih poljoprivrednih površina postoje zemljišta različitih pogodnosti za obradu, a vezano je za pedološke osobine tla.

Rendzina na laporu najzastupljenija je na području općine pružajući se od sjevera i sjeverozapada općine, prema jugu i jugoistoku na kojima su oranice i voćnjaci. Ovo tlo je procijenjeno kao umjereno ograničeno obradivo tlo.

Lesivirano tlo na vapnencu i dolomitu zastupljeno je na sjeveroistoku općine, te u manjim područjima sjeverozapadnog i središnjeg dijela općine na kojem su šume, oranice i travnjaci. Ovo tlo procijenjeno je kao privremeno nepogodno tlo za obradu.

Smeđe podzolasto tlo (privremeno nepogodno tlo za obradu) je zastupljeno tek malim područjem na jugoistoku područja na kojem su travnjaci, šume i oranice. Ovo tlo procijenjeno je kao privremeno nepogodno tlo za obradu.

Prema podacima iz PPUO Vladislavci obradivo poljoprivredno tlo obuhvata 2.497,63 ha, od čega je vrijedno obradivo tlo 1.771,77 ha, a ostala obradiva tla 725,86 ha. Na mrežnim stranicama Osječko-baranjske županije imamo novije podatke i može se vidjeti da su poljoprivredne površine u općini Vladislavci zastupljene u iznosu od 2.994 ha.

Prema podacima Popisa poljoprivrede iz 2003. godine na teritoriju Osječko – baranjske županije, Državni zavod za statistiku objavio je sljedeće podatke:

Tabela 8. Ukupan broj poljoprivrednih kućanstava, poslovnih subjekata i korišteno poljoprivredno zemljište u OBŽ prema Popisu poljoprivrede 2003.

OSJEČKO – BARANJSKA ŽUPANIJA				
Broj poljoprivrednih kućanstava	Broj poslovnih subjekata	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha		
41.103	235	Ukupno	Poljoprivredna kućanstva	Poslovni subjekti
		184.093,72	95.986,72	88.107,00

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, 2003.

U tabeli 8. vidimo ukupan broj poljoprivrednih kućanstava, poslovnih subjekata i korišteno poljoprivredno zemljište u OBŽ gdje je ukupan broj poljoprivrednih kućanstava 41.103, broj registriranih poslovnih subjekata bio je 235, dok na ukupno korišteno poljoprivredno zemljište pada 184.093,72 ha a na poljoprivredna kućanstva se odnosi 95.986,72 ha, dok su poslovni subjekti koristili ukupno 88.107,00 ha obradive površine.

Prema podacima Popisa poljoprivrede iz 2003. godine na teritoriju općine Vladislavci, Državni zavod za statistiku objavio je sljedeće podatke o površini korištenog poljoprivrednog zemljišta i ostalog zemljišta po kategorijama:

Tabela 9. Površine korištenog poljoprivrednog zemljišta i ostalog zemljišta po kategorijama u općini Vladislavci

POVRŠINA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG I OSTALOG ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA U OPĆINI VLADISLAVCI			
Korišteno poljoprivredno zemljište, ha	Oranice i vrtovi		818,97
	Povrtnjaci (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)		9,45
	Livade		0,40
	Pašnjaci		-
	Voćnjaci	Ukupno	11,59
		Plantaže	0,87
	Vinogradi	Ukupno	0,14
		Plantaže	-
	Rasadnici, košaračka vrba i dr.		1,58
	Ostalo zemljište	Ukupno	63,84
		Neobrađeno	9,40
		Šumsko	3,50
UKUPNO		842,13	

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, 2003.

Prema prikupljenim obrađenim podacima DZS i podacima navedenim (Tabela 9.) vidimo da je na teritoriju općine Vladislavci visoka iskoristivost obradivog zemljišta. Od navedenog najviše zemljišta koristi se za namjenu velikih poljoprivrednih usjeva koji su zastupljeni na oranicama, ali i vrtovima. Preporuka PPUO je da se zapuštene poljoprivredne površine privedu poljoprivrednoj proizvodnji.

Prema obrađenim podacima DZS prikazat ćemo i broj kućanstava prema prodaji poljoprivrednih proizvoda u 2002.

Tabela 10. Broj kućanstava koji je ostvario prihod od prodaje u općini Vladislavci

Broj kućanstava koji je ostvario prihod od prodaje u općini Vladislavci		
Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Žitarica	26
	Industrijsko, aromatsko i ljekovito bilje	4
	Krmno bilje	3
	Povrće	4
	Cvijeće i ukrasno bilje	2
	Voće i grožđe	-
	Vino i rakija	1
	Goveda i kravljeg mlijeka	23
	Svinja	29
	Ovaca i koza te ovčjeg i kozjeg mlijeka	3
	Peradi i jaja	2
	Dopunskih djelatnosti i ostalog	4
	UKUPNO	101

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, 2003.

U tabeli 11. u navedenom popisnom periodu od ukupnog broja stanovništva samo je 101 kućanstvo koje je ostvarilo profit prodajom određenih pojedinačnih poljoprivrednih kultura. Ovaj segment razvoja trebao bi se povećati kroz strategiju razvoja na lokalnom nivou u suradnji s višim institucijama na državnoj razini te bi trebalo razraditi program jačanja razvoja lokalnog stanovništva kako bi se stvorila pozitivna klima u razvoju oblasti zasebnih poljoprivrednih kultura.

1.2. Šumsko zemljište

Na području općine Vladislavci, od prirodne vegetacije zastupljena je tek tipična travna vegetacija, dok je manji dio pod šumskom vegetacijom, u zapadnom i južnom dijelu općine, koji pripada nizinskim mješovitim šumama hrasta lužnjaka, jasena i graba, a dijelom i euroameričkih topola. Međutim, najveći dio općine je pod poljoprivrednim kulturama.

Prema podacima iz PPUO Vladislavci šume (šumsko zemljište) kojima upravljaju Hrvatske šume (podatak Hrvatskih šuma) su zastupljene na 230,72 ha i imaju udjel u ukupnim šumskim površinama općine od 100 %, dok privatne šume nisu zastupljene. Hrvatske šume, Uprava šuma Osijek iskazuje ostalo šumsko zemljište osnovne namjene u iznosu od 37,54 ha što čini ukupno šumsko zemljište od 360,61 ha. Godišnji tečajni prirast iznosi 1.113 m³, godišnji sječivi etat propisan važećim osnovama gospodarenja iznosi 249,5 m³. Ukupna zaliha drvne mase iznosi 37.017 m³. Na mrežnim stranicama Osječko-baranjske županije imamo novije podatke i može se vidjeti da su šumske površine u općini Vladislavci zastupljene u iznosu od 265 ha.

Promatrajući prostorni raspored, šume su zastupljene, uglavnom, na zapadnom dijelu općine. Locirane su na dva mjesta i to šuma Jabuka i Urbarija, zapadno od naselja Dopsin, te druga veća šumska formacija na jugozapadu općine, na prostoru Dombok i Veliki Koritnjak.

Na području općine Vladislavci šumama gospodari šumarija Osijek koja je organizacijski podijeljena u gospodarske jedinice. Na području ove općine nalazi se gospodarska jedinica Osječke nizinske šume.

Prema vegetacijskoj karti šuma Slavonije i Baranje na prostoru općine zastupljene su šume hrasta lužnjaka sa žutilovkom (*Genisto elatae-Quercetum roboris*).

Prema podacima Hrvatskih šuma na području općine su prisutne uglavnom prirodne mješovite šume hrasta lužnjaka. U šumskom predjelu Dombok, nakon čiste

sječe kanadskih topola zasađene su sadnice hrasta lužnjaka, poljskog jasena i običnog graba te je predjel ponovno uvršten u šume hrasta lužnjaka. Šumske predjele: Dombok, Tubojka, te krajnji južni dio Jabuke zauzima šuma hrasta lužnjaka i običnog graba. Sjeverni i središnji dio šumskog predjela Jabuka zauzima šuma hrasta lužnjaka s velikom žutilovkom, varijanta s poljskim jasenom. Učešće pojedine vrste u ukupnoj drvnjoj zalihi je slijedeće: hrast lužnjak 78,2 %, grab 17,2 %, ostala tvrda bjelogorica 3,4 %, cer 0,4 %, lipa 0,5 % i ostala meka bjelogorica 0,3%.

Budući je na području općine Vladislavci evidentiran vrlo mali udio šuma u ukupnom teritoriju, to je prioritet povećanje šumskih površina na mogućem šumskom zemljištu, kao i degradiranim površinama.

1.3. Građevinsko zemljište

Za postojeća građevinska područja naselja stalnog stanovanja izrađena je analiza izgrađenosti istih koja je poslužila kao podloga za formiranje planiranih granica građevinskih područja.

Prema podacima iz PPUO Vladislavci ukupna površina planiranih građevinskih područja naselja stalnog stanovanja na području cijele općine iznosi 277,79 ha. Građevinsko područja naselja stalnog stanovanja Dopsin planirano je na površini 67,32 ha, što je smanjenje za 50,04 ha u odnosu na postojeću granicu građevinskog područja. Građevinsko područja naselja stalnog stanovanja Hrastin planirano je na površini 48,79 ha, što je smanjenje za 41,10 ha u odnosu na postojeću granicu građevinskog područja. Građevinsko područja naselja stalnog stanovanja Vladislavci planirano je na površini 161,68 ha, što je smanjenje za 74,11 ha u odnosu na postojeću granicu građevinskog područja. Izgrađeni dijelovi građevinskih područja naselja stalnog stanovanja kreću se od 46,48% u Dopsinu do 43,40% u Vladislavcima što ukazuje na vrlo mali postotak izgrađenosti u svim naseljima u općini.

Budući se u neposrednoj blizini naselja Vladislavci nalaze postojeći gospodarski objekti koji prijašnjim planovima nisu bili obuhvaćeni građevinskim područjem za njih

je planirano građevinsko područje gospodarske zone. Planirano građevinsko područje obuhvaća površinu 15,94 ha.

2. Sustav naselja

Odlukom o proglašenju zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj na temelju članka 88., Ustava Republike Hrvatske (kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 13. srpnja 2006. godine) sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13) u sustavu Osječko – baranjske županije nalazi se općina Vladislavci s naseljima Dopsin, Hrastin i Vladislavci.

Sustav naselja unutar općine Vladislavci utvrđen je Prostornim planom Osječko - baranjske županije i Prostornim planom uređenja općine Vladislavci. Obilježja sustava naselja općine Vladislavci definirano je u tabeli *Obveznih prostornih pokazatelja u točki 2. Struktura naselja i područja za razvoj izvan naselja (poglavlje II. točka 6.)* prema dostupnim podacima.

3. Gospodarske djelatnosti

Gospodarska struktura OBŽ je određena korištenjem prirodnih resursa, korištenjem postojećih kapaciteta te izgradnjom odgovarajućih novih za koje postoji opravdanje po ekonomskim i tržišnim kriterijima. U prostorno-gospodarskom modelu značajno je usmjerenje na formiranje gospodarskih zona u ili uz općinska središta ili veća naselja radi ravnomjernijeg gospodarskog razvoja. Prostor općine Vladislavci je dio prostora Županije dominantno namijenjen poljoprivrednim djelatnostima. Gospodarski potencijal općine čini visok udio poljoprivrednog zemljišta u ukupnoj površini općine, eksploatacijsko polje opekarske gline te izgrađeni proizvodni kapaciteti. Područje općine Vladislavci pripada 3. skupini Područja posebne državne skrbi. U skladu s tim u općini Vladislavci treba poticati gospodarski razvoj te unapređivati društveni standard i infrastrukturnu opremljenost s ciljem revitalizacije naselja i gospodarstva.

Na području općine Vladislavci posluje 20-tak gospodarskih subjekata. Aktivno je 9 OPG-ova, 2 poljoprivredne zadruge, ostalo su poduzeća za proizvodnju i/ili trgovinu. Na području općine Vladislavci nalaze se ribnjaci nastali u jamama iskopanim za potrebe proizvodnje cigle. O ribnjacima brine ŠRD Čepin. Prostor općine Vladislavci, po svojim prirodnim osobinama dobar je za lov i lovno gospodarstvo. Brigu o lovištima vodi lovačko društvo „Kobac“ Vladislavci.

Gospodarska zona Vladislavci dio je Plana razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2013. godine do 2017. godine (dalje u nastavku: Plan) donesen temeljem članka 11. i članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), na 30. sjednici 27. veljače 2013. godine s ciljem izgradnje poduzetničkih zona u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno stvaranjem preduvjeta za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i otvaranjem novih radnih mjesta. Prema Planu, Poslovna zona općine Vladislavci je zona u pripremi.

U korištenju potencijala prisutni su problemi industrijskog i poljoprivrednog restrukturiranja. Rješenje je u ulaganju kapitala, okrupnjavanju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva i stvaranju prostornih uvjeta za lociranje novih poduzetničkih kapaciteta. Razvoj gospodarstva primarno treba biti vezan uz resursne osnove općine, geoprometni položaj, izgradnju novih proizvodnih kapaciteta te tradicionalna iskustva i znanja stanovništva.

Opći cilj prostorno-gospodarskog razvoja općine u planskom razdoblju je optimalno i racionalno koristiti prostor u proizvodne i lokacijske svrhe na principima održivog razvoja:

- Razvijati gospodarstvo na prirodnim resursima s ciljem nadogradnje sadašnje poljoprivredne proizvodnje kroz finalnu proizvodnju hrane. S tim u svezi potrebno je razvijati djelatnosti prerađivačke industrije koja nedostaje u strukturi gospodarstva. Također treba težiti obnovi i formiranju obiteljskih gospodarstava koja bi u svom sastavu razvijala i male kapacitete prerade.
- Razvijati malo i srednje poduzetništvo gdje je za razvoj poduzetništva prioritetna potreba aktivirati (urediti i komunalno opremiti) prostor rezerviran za

gospodarsku zonu u kojoj je cilj formirati prostorne uvjete za lociranje malih i srednjih proizvodnih i uslužnih kapaciteta.

Gospodarstvo općine treba se razvijati u sljedećim pravcima:

- primarna poljoprivredna proizvodnja (ratarstvo, stočarstvo i drugi tržišno opravdani oblici),
- obiteljska poljoprivredna gospodarstva s preradom i seoskim turizmom –
- eksploatacija opekarske gline s proizvodnjom finalnih proizvoda,
- metalska i drvoprerađivačka industrija,
- nove proizvodne i uslužne djelatnosti kroz oblik malog i srednjeg poduzetništva.

Prostor općine treba uključiti u turističku ponudu putem razvoja ruralnog turizma i sportske rekreacije na postojećem jezeru u Vladislavcima, revitalizirati ruralna naselja osobito na područjima demografske stagnacije i depopulacije. U tom cilju potrebno je osnažiti povezanost poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima s razvojem gospodarstva u središnjem naselju.

Općina Vladislavci za razvitak gospodarsko - društvenih djelatnosti ima povoljan položaj na kojem treba kontinuirano težiti bez obzira na opće negativne trendove gospodarskih prilika koje imaju odraza na cjelokupni nacionalni razvoj. Značajno mjesto zauzimaju kapaciteti za proizvodnju opeke ipak u strukturi dominiraju obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Prema geografskom položaju općina Vladislavci ima sve predispozicije za aktivan razvoj turizma, obzirom da je turistički prostor Osječko-baranjske županije destinacija sa značajnim kontinentalno turističkim potencijalom koje čine prirodne ljepote i ruralni prostor, mogućnosti razvoja lova i ribolova, povoljan prometni položaj i planirani infrastrukturni zahvati koji će osim gospodarskih, imati i turistička obilježja te laku dostupnost sjedištu županije. To su elementi na kojima se treba bazirati razvoj općine. U tu svrhu preporuka je da se oformi Strategija turističkog razvoja općine i iskoriste fondovi za razvoj turizma, naročito dostupna aktualna bespovratna sredstva za seoski i ruralni turizam i projekte Ministarstva turizma RH.

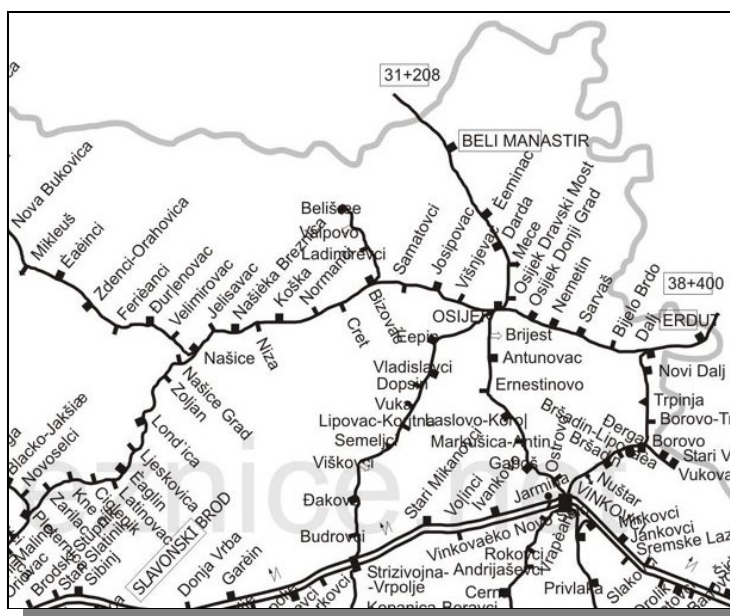
4. Opremljenost prostora infrastrukturom

Zapadnim rubom općine Vladislavci prolazi trasa državne ceste D7 u okviru paneuropskog prometnog koridora V grana "C", koji je značajan za povezivanje srednje Europe s Jadranskim morem. Navedeni koridor definiran je 1997. godine na konferenciji europskih ministara prometa, i s proširenjem Europske Unije dobiva sve više na značenju.

U okviru navedenog koridora u postojećem stanju položene su dvije prometnice: državna cesta D7 (Beli Manastir-Osijek-Đakovo) i magistralna pomoćna željeznička pruga MP13 (Osijek-Vrpolje). Obje navedene prometnice položene su paralelno i tvore tzv. "složeni" prometni koridor u okviru kojeg se objedinjuju i nadopunjuje više vrsta prometnica.

Na području općine Vladislavci izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih prometnih građevina od važnosti za Državu i Županiju:

- državna cesta D7,
- magistralna pomoćna pruga MP13 (državna granica-B.Manastir-Osijek-Viškovci-Strizivojna-Vrpolje),
- mreža županijskih cesta.

Slika 3. Karta željezničke mreže OBŽ, Hrvatske željeznice

Izvor: www.zeljeznice.net

Za uspješnu eksploataciju pruga na području županije potrebno je u sklopu modernizacije ogranka koridora Vc provesti rekonstrukciju i elektrifikaciju željezničke pruge Osijek-Strizivojna-Vrpolje, te osigurati željezničku prugu i kolodvore suvremenim signalno-sigurnosnim uređajima kako bi se povećala brzina vlakova kao i propusna moć kolodvora.

Na području općine Vladislavci do kraja 2013. godine izgrađen je dio sustava vodoopskrbe općine Vladislavci koji su u funkciji, i to:

- magistralni cjevovod pitke vode Vladislavci – Ernestinovo u dužini 11.787 m DN 250,
- distributivna vodoopskrbna mreža pitke vode naselja Vladislavci u dužini 6.030 m DN 125.

U 2014.g. se planira dovršenje i puštanje u funkciju vodoopskrbnih sustava pitke vode naselja Dopsin u dužini 3506 m DN 125, i naselja Hrastin u dužini 3036 m DN 160 i DN 110. Puštanjem u funkciju naprijed navedenih objekata cijela općina Vladislavci bit će pokrivena vodoopskrbnom mrežom pitke vode.

Na području općine Vladislavci nema izgrađene kanalizacijske mreže.

Od strane Općine Vladislavci prema Hrvatskim željeznicama iskazana je potreba građevinske rekonstrukcije kolodvora u općini Vladislavci, u skladu s tim u naselju Dopsin potpuno je rekonstruirana derutna željeznička stanica a radovi su pri samom završetku. Općina financira uređenje pristupnog puta vozilima do novoobnovljenog objekta. Općina je postigla dogovor s Hrvatskim željeznicama i u svezi s postavljanjem polubranika (rampe) na pružnom prijelazu u Vladislavcima u svrhu povećanja sigurnosti prometovanja na županijskoj cesti.

Prema Izvješću o stanju i problematici građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Osječko-baranjske županije (Osijek, studenoga 2013.) na lokalnoj cesti 44107 pokrenuta je tehnička priprema na dionici Hrastovac od željezničke pruge do Dopsina i kroz Dopsin u dužini od 3,950 km. Do sada je na teritoriji općine Vladislavci napravljena rekonstrukcija cesta u dužini od 2200 metara u naselju

Vladislavci, u pripremi je projektna dokumentacija za izgradnju nerazvrstane ceste u naselju Hrastin.

Od infrastrukturnih projekata vezano uz komunalne djelatnosti novijeg datuma treba spomenuti da prema popisu zaprimljenih zahtjeva za financiranje projekata za poticanje razvoja komunalnog gospodarstva i komunalnog standarda 2014. godine pristiglih u Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Općina Vladislavci je prijavila projekt za izgradnju javne rasvjete „Energetski učinkovita i ekološka javna rasvjeta općine Vladislavci“, izvođenje radova na održavanju komunalne infrastrukture te uređenje javnih površina - rekonstrukcija i sanacija nogostupa, i izvođenje radova i ugradnja uređaja komunalne infrastrukture - zamjena postojeće i ugradnja nove energetski učinkovite vanjske stolarije sa ciljem povećane energetske učinkovitosti objekta stare škole (društvenog doma). Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije također je zaprimilo zahtjev od Općine Vladislavci za sufinanciranje projekata u 2014. godini za: adaptaciju i obnovu stare škole – „Energetski učinkovit i poduzetničko edukativni kulturni društveni dom“, izgradnja i opremanje dječjih igrališta-„Pomicanjem prepreka za zdravo odrastanje smanjujemo depopulaciju“, i rekonstrukciju nogostupa u Vladislavcima.

Općina Vladislavci treba nastaviti težiti ostvarenju ovakvih projekata koji su realno ostvarivi i u skladu sa izrađenim prostornim planom.

5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

Prema Zakonu o zaštiti prirode na području općine Vladislavci nema zaštićenih područja. Na području općine Vladislavci ne nalazi se ni područje Ekološke mreže RH kao ni područja europske ekološke mreže NATURA 2000 u RH.

Značajni prirodni resursi na prostoru općine Vladislavci su poljoprivredno i šumsko zemljište, ribnjaci (k.č.br. 548 i 549) i rijeka Vuka. S obzirom na značaj poljoprivrednog zemljišta potrebno je racionalno gospodarenje poljoprivrednim zemljištem što uključuje i njegovu zaštitu. U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta treba njegovo korištenje uskladiti s valorizacijom, odnosno uskladiti s utvrđenim

pogodnostima za pojedinu namjenu. Šume su specifični prirodni resurs koji danas zahtijeva posebne uvjete očuvanja, zaštite i razvoja.

Zaštićena i vrijedna kulturna dobra na području općine Vladislavci utvrđenih od strane Ministarstva kulture, Konzervatorski odjel u Osijeku su sljedeća:

1) Arheološka područja

- Vladislavci, oko 200 m jugoistočno od željezničke stanice, antičko nalazište
- Hrastin, "Gradac", prapovijesno nalazište

2) Nepokretna kulturna dobra:

- Crkva sv. Petra i Pavla u Dopsinu
- Kuća i ambar, Ulica Šandora Petefija 19 u Hrastinu
- Reformirana kršćanska crkva u Hrastinu
- Zgrada ciglane – kružna peć u Vladislavcima

Vlastelinska kuća Müller-Speiser sagrađena je u središtu Vladislavaca na kč.br. 174, i datira s početka 20. stoljeća. Predlaže se u PPUO Vladislavci da Općina pokrene postupak valorizacije i zakonske zaštite kod Ministarstva kulture-Konzervatorskog odjela u Osijeku. Danas je u toj građevini smještena općinska uprava.

Evidentiranim arheološkim lokalitetima se zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice te su stoga locirani položajima.

Reformirana kršćanska crkva u Hrastinu obnovljena je 2010 godine. U tijeku su radovi na obnovi crkve Sv. Petra i Pavla u Dopsinu.

6. Obvezni prostorni pokazatelji

Tabela 11. Obvezni prostorni pokazatelji općine Vladislavci

R.B.	OSNOVNA TEMATSKA CJELINA	SKUPINA POKAZATELJA	POKAZATELJ		NAČIN PRIKAZA	IZVOR PODATAKA
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA					
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika	1882	DZS
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika	1882/2124=88,61%	
			3.	Prirodni prirast stanovništva	-11	
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1.	Broj kućanstava	655	DZS
			2.	Indeks rasta broja kućanstava	655/714=91,74%	
			3.	Prosječna veličina kućanstava	1882/655=2,87	
1.2.	SOCIJALNO- GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	56,66	MRREI
			2.	Stupanj razvijenosti	II.	

2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	3	PPUO
			2.	Gustoća naselja	$3/36,74=82/1000$ naselja/km ²	PPŽ PPUO
			3.	Gustoća naseljenosti	$1882/36,74=51,22$ stanovnika/km ²	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina naselja	3674 ha	PPŽ PPUO
		B. Građevinska područja (GP)	1.	Površina GP naselja – ukupno planirana	277,798 ha	
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	$277,798/3674=7,56\%$	
			3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	$206,5/3674=5,62\%$	
			4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	$71,298/277,798=25,67\%$	
			5.	Broj stanovnika/ukupna površina GP	$1882/277,798=6,77$ stanovnika/ha	
			6.	Broj stanovnika/izgrađena površina GP	$1882/206,5=9,11$ stanovnika/ha	
2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	15,94 ha, 0,0085 ha/st.	PPŽ, PPUO
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP	25,7 ha	
			2a.	Ugostiteljsko-turistička namjena	-	
			2b.	Gospodarska namjena – ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.)	19 ha, 0,0051ha/st	
			2c.	Sport i rekreacija	4,25ha; 0,0023 ha/st	
			2d.	Područja posebne namjene	0 ha	
			2e.	Površina groblja	2,45 ha	
			3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	0	
			4.	Broj turističkih postelja po km' obalne crte	0 broj/km	

3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST						
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet	1.	Duljina cesta po vrstama	18,7 km	ŽUC
				Državne (D7)	1,2 km	
				Županijske (Ž4109 i Ž4110)	10,6 km	
				Lokalne (L44107 i L44109)	6,9 km	
			2.	Udio pojedinih vrsta cesta	100 %	
				Državne	6,42 %	
				Županijske	56,68 %	
			3.	Lokalne	36,90 %	
				Cestovna gustoća (dužina cesta / površina područja)	18,7 / 37 = 0,505 km/km ²	
		B. Željeznički promet	1.	Duljina pruge prema vrsti (MP13)	4 km	HŽ
			2.	Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga	100 %	
			3.	Gustoća željezničkih pruga (dužina / površina područja)	4/36,74= 0,109 km/km ²	
		C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama	-	MPPI
			2.	Površina zračnih luka	-	
		D. Pomorski promet	1.	Broj luka prema vrsti	-	MPPI
			2.	Površina kopnenog dijela luke	-	
			3.	Luke nautičkog turizma prema broju vezova	-	
		E. Riječni promet	1.	Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	-	MPPI
			2.	Klasa i duljina plovnih putova	-	
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0 broj/100 st.	HAKOM
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopskrbnih vodova	48,2 km	HEP
			2.	Udio i duljina elektroopskrbnih vodova prema vrsti - 10(20) kV - 0,4 (NN) kV	57%, 27,9 km 43%, 20,3 km	
		B. Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda	24,5 km	PLINACRO, lok.distr.
			2.	Udio prema vrsti plinovoda	100 %	
		C. Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda	0 km	JANAF, INA

3.3	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	17,817 km	HRV. VODE, lok.distr.
			2.	Potrošnja pitke vode	130 l / st./dan	
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.	Duljina kanalizacijske mreže	0 km	HRV. VODE, lok.distr.
			2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet	-	
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrsti	-	AZO
			2.	Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	1; 1 ha	
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA					
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	2497,63 ha	PPŽ, PPUO
			2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	2497,63/3674= 67,98 %	
			3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	2497,63/1882= 1,33 ha/stanovniku	
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	360,61 ha	
			2.	Udio šumskog zemljišta	360,61/3674= 9,82 %	
			3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	360,61/1882=19,16 ha/stanovniku	
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti	9,38 ha	
				Vodotoci	7,80 ha	
				Ribnjaci	1,58 ha	
			2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu općine Vladislavci	9,38/3674=0,26%	
				3.	Dužina vodotoka	
			Kanali III. i IV. reda		28 km i 74,85 km	
			Kanali i vodotoci I. i II. reda		20,5 km	
		D. Morska obala	1.	Morska obala – dužina obalne crte	0 km	
		E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina (eksploatacija opekarske gline)	1; 21,06 ha	

4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih područja	-	MZOIP
			2.	Područja ekološke mreže, prema vrsti	-	
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	4	MK
			2.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	1	
			3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	-	
4.4	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA**	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		** opisati u tekstualnom dijelu Izvješća	/	
5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA					
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP	2	ZPU
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP	-	
			3.	Broj PP u izradi	-	
5.2	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	2	JUO
5.3	URBANA PREOBRAZBA	Urbana preobrazba	1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	-	ZPU
			2.	Površina	-	
5.4	URBANA SANACIJA	Urbana sanacija	1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	113	JUO
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	-	
5.5	NADZOR	Nadzor	1.	Nadzor nad planovima (broj rješenja)	-	MGIPU
			2.	Nadzor građevinske inspekcije (broj rješenja)	1	

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

Temeljem članaka 10. i 11. Zakona o prostornom uređenju («Narodne novine», br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04, u daljnjem tekstu: Stari zakon), dokumenti praćenja stanja u prostoru su Izvješće o stanju u prostoru i program mjera za unapređenje stanja u prostoru (u daljnjem tekstu: program mjera). Županije, gradovi i općine su bili obvezni izrađivati ih i donositi za četverogodišnje razdoblje. Stupanjem na snagu Zakona, propisuje se da je dokument praćenja stanja u prostoru Izvješće o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Izvješće), koje se izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Zakonom je također propisano da svi programi mjera za unapređenje stanja u prostoru ostaju na snazi do isteka razdoblja za koji su doneseni.

Dokumenti prostornog uređenja se, ovisno o razini na kojoj se donese dijele na dokumente prostornog uređenja državne, područne (regionalne) i lokalne razine. Dokumenti prostornog uređenja državne razine su Strategija prostornog razvoja i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, te prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana Zakonom. Prostorni plan područja posebnih obilježja podrazumijeva organizaciju prostora, način korištenja, uređenja i zaštite prostora u nacionalnim parkovima i parkovima prirode a daje pregled obilježja parka sa stanovišta zaštite prirode – njegove krajobrazne, biološke i geološke vrijednosti s osvrtom na ugrožena i rijetka staništa, ugrožene i zaštićene vrste te NATURA 2000 područja.

Dokumenti prostornog uređenja područne (regionalne) razine su prostorni plan županije i prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza izrade i donošenja propisana županijskim prostornim planom. Prostorni planovi lokalne razine su prostorni planovi uređenja velikog grada, grada odnosno općine, urbanistički planovi uređenja i detaljni planovi uređenja.

Prema namjeni dokumenti prostornog uređenja su strateški i provedbeni. Strateški dokumenti prostornog uređenja su Strategija prostornog razvoja i Program

prostornog uređenja Republike Hrvatske, prostorni planovi područja posebnih obilježja, prostorni planovi županija, te prostorni planovi uređenja velikog grada, grada odnosno općine.

Ovakva podjela propisana je Zakonom koji je stupio na snagu 1. listopada 2007. godine. Prije tog datuma prema postavkama Starog zakona prostorni planovi su se dijelili na: Strategiju i Program prostornog uređenja Države, te prostorne planove od kojih je Stari zakon poznao: prostorni plan županije i Grada Zagreba, prostorni plan područja posebnih obilježja, prostorni plan uređenja općine i grada, generalni urbanistički plan, urbanistički plan i detaljni plan uređenja.

1. Izrada prostornih planova

Tema pokrivenosti područja jedinice lokalne samouprave dokumentima prostornog uređenja, zbog interaktivnosti na određenim razinama, mora se sagledavati kroz prizmu strateških i provedbenih dokumenata prostornog uređenja (članak 56. Zakona), odnosno kroz prostor jedinice lokalne samouprave kao dijela šireg prostora Države i Županije, te prostor jedinice lokalne samouprave kao samostalne cjeline. Pored toga na prostorno uređenje reflektira se niz drugih dokumenata i aktivnosti u pojedinim granama djelatnosti.

Općina Vladislavci ima na lokalnoj razini: Prostorni plan uređenja općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci – broj 1/07) i Provedbeni urbanistički plan dijela naselja Hrastin ("Službeni glasnik" Općine Osijek – broj 6/90). Prema Registru prostornih planova na području Osječko-baranjske županije (stanje: travanj 2014. godine) na području općine Vladislavci dokumenti su na snazi i provode se na lokalnoj razini.

1.1. Prostorni plan uređenja općine Vladislavci (PPUO)

Prostorni plan uređenja općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci – broj 1/07).

Općinsko vijeće Općine Vladislavci, temeljem članka 24. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 30/94., 68/98., 61/00., 32/02. i 100/04.), Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci broj 7/06.) i članka 28. Statuta Općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci broj 1/06.), na 20. sjednici održanoj 15. ožujka 2007., donijelo je odluku o prostornom planu uređenja općine Vladislavci. Prostorni plan uređenja općine Vladislavci (u daljnjem tekstu: Plan) sastoji se od dvije knjige-elaborata pod nazivom: "Prostorni plan uređenja općine Vladislavci", broj Plana: 42/2002. godine, od kojih jedna sadržava tekstualni dio, a druga kartografski dio.

PPUO Vladislavci određuje usmjerenja za razvoj djelatnosti i namjenu površina te uvjete za održivi i uravnoteženi razvitak na području općine. Prostorni plan uređenja općine Vladislavci sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela te Odredbi za provođenje. PPUO Vladislavci izrađen je i usvojen 2006. godine što je sukladno navedenom u Zakonu o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine», broj 76/07) i Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova («Narodne novine», broj 106/98, 39/04 i 45/04). Prostorni plan uređenja općine Vladislavci objavljen je u "Službenom glasniku" Općine Vladislavci – broj 1/07 a za isti dokument pokrenuta je izrada I. izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Vladislavci.

1.2. Provedbeni urbanistički plan dijela naselja Hrastin (PUP)

Provedbeni urbanistički plan dijela naselja Hrastin ("Službeni glasnik" Općine Osijek – broj 6/90).

Temeljem Starog zakona izrađen je i donesen Prostorni plan uređenja Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 1/02, u daljnjem tekstu: PPUOBŽ), a nakon njega i prostorni planovi svih jedinica lokalne samouprave. Po donošenju prostornih planova uređenja gradova i općina (u daljnjem tekstu: PPUO), temeljem Starog zakona prestali su važiti svi prostorni planovi (bivših) općina što je konstatirala Skupština Osječko-baranjske županije u članku 2. Odluke o utvrđivanju prestanka važenja odluka Skupštine Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/09.).

Stari je zakon propisao da na snazi ostaju i svi prostorni planovi doneseni nakon 30. travnja 1986. godine ako provedbene odredbe imaju objavljenje u službenom glasilu i to sve do donošenja odgovarajućih planova propisanih Starim zakonom. Na taj način su se na popisima važećih prostornih planova našli provedbeni urbanistički planovi i planovi uređenja manjih naselja, koji su jedinicama lokalne samouprave omogućavali izgradnju, ali i zaštitu prostora.

Stupanjem na snagu Zakona, kroz njegove prijelazne i završne odredbe propisano je da svi dokumenti prostornog uređenja doneseni temeljem propisa koji su važili prije njega, ostaju na snazi do donošenja novih prema postavkama Zakona. Generalni urbanistički planovi ostaju na snazi najdulje deset godina od stupanja na snagu Zakona, a najkasnije do 1. listopada 2017. godine, a do tada se mogu mijenjati i dopunjavati.

Zavod sustavno prati zakonsku regulativu i aktivnosti jedinica lokalne samouprave u području prostornog uređenja te u tu svrhu vodi evidenciju važeće prostorno planske dokumentacije za područje Osječko-baranjske županije koja je dostupna na web-stranici Županije i Zavoda.

2. Provedba prostornih planova

Prostorni plan uređenja općine Vladislavci (ožujak, 2007) od predviđenih dokumenata prostornog uređenja unutar Prostornog plana prema Prostornom planu uređenja općine Vladislavci sukladno Zakonu i potrebama prostornog uređenja općine Vladislavci, PPUO utvrđuje obvezu izrade urbanističkog plana uređenja (UPU):

- Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Vladislavci

Prema prethodnom Izvješću o stanju u prostoru općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci broj 7/06.) u prethodnom predviđenom razdoblju započeta je i završena izrada Prostornog plana uređenja općine Vladislavci. Plan je pošao postupak donošenja i od predviđenih dokumenata prostornog uređenja predviđeno je i urađeno sljedeće:

- UPU gospodarske zone „Vladislavci“ - planirana je izrada UPU-a gospodarske zone proizvodno – poslovne namjene kako bi se stvorili lokacijski uvjeti pod kojima bi Općina Vladislavci prodavala ili davala u njam parcele za izgradnju gospodarskih kapaciteta. UPU utvrđuje osnovne uvjete korištenja i namjene površine, prometnu i komunalnu mrežu te smjernica za oblikovanje, korištenje i uređenja prostora. Granica obuhvata UPU gospodarske zone Vladislavci koja je utvrđena u PPUO Vladislavci. Općinsko vijeće Općine Vladislavci donijelo je Odluku o izgradnji poduzetničke zone općine Vladislavci. Izgradnja Zone planirana je Prostornim planom uređenja općine Vladislavci na dijelu kč.br. 555/1, k.o. Vladislavci. UPU nije izrađen zbog neriješenih imovinsko - pravnih odnosa. Prije ishoda potrebnih dokumentacija za izgradnju Zone potrebno je riješiti imovinsko-pravne odnose, jer je zemljište na kojem se planira izgradnja u vlasništvu Republike Hrvatske. Također će biti potrebno izvršiti parcelaciju zemljišta, jer se radi o zemljišnoj čestici velike površine. Općina je podnijela zahtjev Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom za darovanjem predmetnog zemljišta i postupak za darovanje je u tijeku. Od infrastrukture, izgrađena je pristupna cesta (zemljište ima pristup sa županijske ceste 4109), željeznička pruga (zemljište je uz prugu Osijek-Vrpolje, u neposrednoj blizini željezničke postaje), prolazi niskonaponska mreža, a u izgradnji je magistralni cjevovod pitke vode. Plinska mreža postoji na području općine. Od stupanja na snagu PPUO Vladislavci nije izrađen propisani plan nižeg reda. Po sređivanju imovinsko-pravnih odnosa između Republike Hrvatske i Općine stvorit će se uvjeti za izradu UPU-a.
- Prostorni plan uređenja općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci – broj 1/07.) - pokrenuta je izrada I. izmjena i dopuna PPUO Vladislavci.

3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor

Na temelju članka 47. "Zakona o prostornom uređenju i gradnji" («Narodne novine», broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 80/13) na temelju članka 54. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», broj 144/12, 19/13), te članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», broj 33/01, 60/01, 106/03, 129/05,

109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13) u dokumente Općine Vladislavci uvrstit će i Izvješće o stanju o prostoru općine Vladislavci.

Općinsko vijeće Općine Vladislavci na svojoj 3. sjednici održanoj 15. srpnja 2013. godine donijelo je Statut Općine Vladislavci. Temeljem članka 35. stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11 i 144/12) i članka 29. stavka 1. Statuta Općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci br. 3/09). Statutom Općine Vladislavci predlaže se izrada prostornog plana kao i njegove izmjene i dopune na temelju obrazloženih i argumentiranih prijedloga fizičkih i pravnih osoba. Općina u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se u okviru dokumenata koji utječu na prostor odnose i na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, promet na svom području i ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Na područje općine Vladislavci primjenjivi su dugoročni programi, strategije i dokumenti nacionalne i područne (regionalne) razine od strane Osječko – baranjske županije:

- Dokumenti prostornog uređenja državne razine:
 - Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (Zastupnički dom Sabora donio ju je na sjednici održanoj 27. lipnja 1997. godine)
 - Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (Zagreb, svibanj 1999)
 - Odluka o Izmjenama i dopunama Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 76/2013)
 - Izmjena i dopuna Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (Zagreb, lipanj 2013)
 - Odluka o Izmjeni i dopuni Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 84/13)
 - Izmjena i dopuna Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske (Zagreb, lipanj 2013)

- Dokumenti prostornog uređenja područne (regionalne) razine:
 - Županijska razvojna strategija 2011. – 2013.
 - Akcijski plan provedbe Županijske razvojne strategije Osječko – baranjske županije 2011. – 2013.
 - Regionalni operativni program (2006.)
 - Strategija razvoja Osječko – baranjske županije (2005.)
 - Prostorni plan Osječko – baranjske županije („Županijski glasnik“ 1/02)
 - Prostorni plan Osječko – baranjske županije („Županijski glasnik“ 4/10) - izmjene i dopune
 - Plan navodnjavanja Osječko – baranjske županije (2006.)
 - Novelacija Plana razvitka vodoopskrbe Osječko – baranjske županije (2011.)
 - Plan razvitka odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Osječko – baranjske županije (2003. i 2012.)
 - Program zaštite okoliša za područje Osječko – baranjske županije (2005.)
 - Plan gospodarenja otpadom u Osječko – baranjskoj županiji za razdoblje 2007. – 2014.
 - Plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta otpada na području Osječko – baranjske županije (2005.)
 - Program aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko – baranjsku županiju (2005.)
 - Program učinkovitog korištenja energije u neposrednoj potrošnji na području Osječko – baranjske županije za razdoblje 2013. – 2015.
 - Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije na području Osječko – baranjske županije u 2013. godini
 - Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije na području Osječko – baranjske županije u 2014. godini
 - Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko – baranjske županije za razdoblje od 2013. – 2017. Godine

4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unapređenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru

Temeljem Zakona o prostornom uređenju («Narodne novine», broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02) propisano je donošenje Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru za dvogodišnje razdoblje, dok je "Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju" («Narodne novine», broj 100/04) taj period povećan na četverogodišnje razdoblje. Zakonom je zadržano četverogodišnje razdoblje, ali je ukinuta potreba izrade Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru.

U prethodnom Izvješću o stanju u prostoru i Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Vladislavci, Program mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Vladislavci donio se sukladno članku 11. Zakona o prostornom uređenju («Narodne novine», broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) za četverogodišnje razdoblje od 2006. – 2010. godine. Predviđena je i planirana izrada sljedećih dokumenata prostornog uređenja prema navedenim točkama:

- Prostorni plan uređenja općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci – broj 1/07). Bilo je planirano inicirati i donijeti Izmjene i dopune Prostornog plana (bivše) općine Osijek obzirom da Prostorni plan (bivše) općine Osijek više nije na snazi jer je općina Vladislavci postala samostalna lokalna jedinica a radi omogućavanja realizacije i rješenja aktualnih aktivnosti prostornog uređenja. Općina Vladislavci pokrenula je postupak dobivanja suglasnosti od strane Ureda državne uprave – Služba za prostorno uređenje Osijek. Nakon dobivanja svih potrebnih suglasnosti za izradu PPUO Vladislavci od Ureda državne uprave – Služba za prostorno uređenje Osijek, ispoštovana je zakonska obveza izrade PPUO Vladislavci te je planirano da će PPUO biti donesen do kraja 2006. godine. Općinsko vijeće donijelo je Odluku o donošenju PPUO Vladislavci u ožujku 2007. godine a Odluka je objavljena u Službenom glasniku Općine Vladislavci broj 1/07. Prostorni plan Osječko – baranjske županije u odnosu na općinu Vladislavci predstavlja daljnju razradu postavki Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske. Općina Vladislavci u realizaciji teži provođenju donesenog Prostornog plana Osječko – baranjske

županije sukladno mogućnostima, kontinuirano prema financijskim mogućnostima općine. Pokrenuta je izrada I. izmjena i dopuna PPUO Vladislavci.

- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone „Vladislavci“. Izrada UPU-a gospodarske zone proizvodno – poslovne namjene, predviđena je PPUO Vladislavci, kako bi se stvorili lokacijski uvjeti po kojima bi općina Vladislavci prodavala ili davala u najam parcele za izgradnju gospodarskih kapaciteta. UPU utvrđuje osnovne uvjete korištenja i namjene površine, prometnu i komunalnu mrežu te smjernice za oblikovanje, korištenje i uređenje prostora. Granica obuhvata UPU-a gospodarske zone Vladislavci je utvrđena u PPUO Vladislavci. Od stupanja na snagu PPUO Vladislavci nije izrađen propisani plan (nižeg reda) zbog neriješenih imovinsko - pravnih odnosa jer je zemljište na kojem se planira izgradnja u vlasništvu Republike Hrvatske. Po sređivanju imovinsko-pravnih odnosa između Republike Hrvatske i Općine Vladislavci stvorit će se uvjeti za izradu UPU-a. Planiranu gospodarsku zonu na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske treba što prije riješiti kako bi se odmah moglo pristupiti stvaranju uvjeta za razvoj gospodarstva.

Prethodnim Izvješćem o stanju u prostoru općine Vladislavci predložene su aktivnosti za unapređenje prostora:

- Iskazana je potreba za izgradnjom dječjeg igrališta u naseljima Vladislavci i Dopsin,
- Planirana je izgradnja mrtvačnica na mjesnim grobljima u naseljima Vladislavci, Hrastin i Dopsin,
- Planirana je izgradnja sportskog doma u naselju Vladislavci i vatrogasnog doma u naselju Hrastin,
- Izgradnja cestovne mreže na nerazvrstanim cestama na području općine izgradnjom nerazvrstanih cesta s 30 otresnica, traka u dužini 80 m,
- Stvaranje osnovnih pretpostavki za izgradnju javnog vodoopskrbnog sustava općine izgradnjom magistralnog cjevovoda Paulin Dvor-Hrastin-Vladislavci-Dopsin. Izgradnja sekundarne mreže vodovoda na području općine i izrada sve potrebne dokumentacije za samu izgradnju sekundarne mreže,

- Stvaranje osnovnih pretpostavki za izradu potrebne dokumentacije i osiguranja prostora za izgradnju distributivnih plinovoda, te priključenje na plinovod svih naselja na području općine Vladislavci,
- Pokretanje postupka valorizacije i zakonske zaštite kod Ministarstva kulture – Konzervatorskog odjela u Osijeku zgrada Müller i Speiser s početka 20. stoljeća u naselju Vladislavci.

Prema prijedlogu prethodnog Izvješća o stanju u prostoru na teritoriji općine Vladislavci provedeno je sljedeće:

- Općina Vladislavci u svojem je proračunu za 2014. godinu predvidjela sredstva za gradnju i uređenje dječjih igrališta. Započeto je postavljanje dječjeg igrališta pokraj zgrade općinske uprave u naselju Vladislavci a također i u naselju Dopsin;
- U općini Vladislavci izgrađene su nove mrtvačnice u naseljima Hrastin i Vladislavci a u planu je izgradnja mrtvačnice u naselju Dopsin;
- Od planirane izgradnje, napravljena je adaptacija i obnova terena, zgrade i prostorija nogometnog kluba a na objektu vatrogasnog doma napravljena je također adaptacija: sanacija krovništva i elektroinstalacija;
- Napravljena je rekonstrukcija ceste u dužini od 2200 metara u naselju Vladislavci, u pripremi je projektna dokumentacija za izgradnju nerazvrstane ceste u naselju Hrastin;
- Izgradnja sekundarne vodoopskrbne mreže je pri završetku;
- U općini Vladislavci proveden je plinovod u svim naseljima (Dopsin, Hrastin i Vladislavci);
- Pokrenut zahtjev za obnovu kurije obitelji Speiser (Holzhauer) i Müller - zgrada Općine Vladislavci.

Osim navedenih smjernica, prijedloga i preporuka za unapređenje te predloženih aktivnosti prethodnog Izvješća o stanju u prostoru općine Vladislavci postignuto je i urađeno sljedeće:

- Gradnja i uređenje dječjih igrališta - općinska uprava u Vladislavcima pokrenula inicijativu za gradnju i uređenje dječjih igrališta što je utvrđeno proračunom 2014. godine i započeta je gradnja. U provođenju projekta vodilo se računa da investicija podržava standarde koje trebaju imati dječja igrališta. Dječja igrališta

grade se u skladu s EU standardima od ekološki najprihvatljivijih prirodnih i antialergijskih materijala.

- Nove mrtvačnice – Općina Vladislavci u proteklom periodu izgradila je dvije nove mrtvačnice u naseljima Vladislavci i Hrastin dok je planirana izgradnja mrtvačnice u naselju Dopsin. Proračunom 2014. predviđena su sredstva za upis mrtvačnice u Vladislavcima u zemljišne knjige. Općinska uprava pokrenula je inicijativu postavljanja fotonaponskih sustava na krov novih mrtvačnica u svrhu proizvodnje električne energije.
- DVD u Vladislavcima – u naselju Vladislavci je početkom 2014. godine započeta obnova elektroinstalacijskih radova na objektu starog DVD Vladislavci obzirom da su instalacije u objektu bile stare i dotrajale. Na objektu DVD Vladislavci promijenjeno je krovništvo. DVD Hrastin ima službene prostorije u novom objektu u Hrastinu. U planu je obnova ovojnice (stolarija i fasada) na svim objektima javne namjene u općinskom vlasništvu.
- Obnova cesta - U općini Vladislavci rekonstruirane su ceste u dužini od 2200 metara u naselju Vladislavci, pripremljena je projektna dokumentacija za izgradnju nerazvrstane ceste u Hrastinu tj. izrađena je projektna dokumentacija za rekonstrukciju i proširenje ceste u ulici Kiš Ferenca u Hrastinu.
- Vodoopskrbni sustav - projekt izgradnje sekundarnog vodoopskrbnog sustava je u završnoj fazi, u planu je projekt izgradnje kanalizacije i sustav navodnjavanja poljoprivrednih površina. Na području općine Vladislavci uložena su ogromna sredstva u rekonstrukciju postojećeg sustava vodoopskrbe na području općine kao i na izgradnju novih magistralnih i opskrbnih cjevovoda na područjima susjednih općina u cilju povećanja opskrbljenosti stanovništva pitkom vodom.
- Plinovod - općina Vladislavci dio je projekta plinovodne magistralne mreže. U općini je proveden plinovod u svim postojećim naseljima.
- Obnova vlastelinstva/kurije - Općina Vladislavci teži obnovi kurije obitelji Speiser (Holzhauer) i Müller - zgrada Općine Vladislavci. Općina se prijavila na natječaj za obnovu energetske učinkovite ovojnice, promijenili bi fasadu i stolariju na općinskoj zgradi.

U svrhu daljnjeg poboljšanja uvjeta života i kvalitete življenja sustavno se izgrađuje i unapređuje komunalna infrastruktura. Planirani radovi i financijska sredstva

za valorizaciju objekata i komunalne infrastrukture definirani su posebnim programom koje donosi Općinsko vijeće svake kalendarske godine za cjelokupno područje općine Vladislavci. Programi izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture navedeni su u poglavlju II. ovog Izvješća. Sukladno prostorno planskoj dokumentaciji i financijskim mogućnostima provode se i planirane aktivnosti na uređenju i modernizaciji općine sukladno planovima lokalne, regionalne i nacionalne razine.

Općina Vladislavci je uvrštena u II. skupinu jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti. Članovi lokalne zajednice teže svojim trudom i radom općinu Vladislavci učiniti ugodnijom za život, a posebnu pažnju posvetili su razvoju općine posebice u proteklom periodu novijeg datuma. Jedinica lokalne samouprave ulaže znatnu energiju u projekte koji će donijeti dobrobit cjelokupnom stanovništvu:

- Općina Vladislavci potpisala je ugovor s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU o sufinanciranju projekta obnove društvenog doma u Vladislavcima. Ministarstvo sufinancira projekt dok se dio sredstava osigurava općinskim proračunom i sredstvima ostalih partnera ovoga projekta.
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost odobrio je sredstva Općini Vladislavci za prijavljeni projekt "Izrada projektne dokumentacije za izgradnju javne rasvjete". U planu je izgradnja javne rasvjete uz cestu između Dopsina i Vladislavaca, uz cestu na ulazu u Vladislavce te u naselju Fabrika. Dio sredstava Općina će financirati iz proračuna.
- Općina Vladislavci je uz pomoć Osječko-baranjske županije započela elektroinstalacijske radove na objektu starog vatrogasnog doma u Vladislavcima pri čemu su spriječena daljnja oštećenja i samozapaljenje objekta koji je stariji od 50 godina.
- Uz pomoć sredstava Osječko-baranjske županije uređeno je derutno krovništvo na objektu DVD Vladislavci. DVD Hrastin i sve ostale udruge iz Hrastina dobile su službeni prostor u novom objektu u naselju Hrastin.
- Prijavljeni su projekti za natječaj Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja za izradu projektne dokumentacije za izgradnju kuće oproštaja (mrtvačnica) u Dopsinu.
- Djelatnici komunalnog pogona su u naseljima (Dopsin, Hrastin i Vladislavci) postavili ukrasne slavine za opskrbu pitkom vodom, a koja su dostupna svim

mještanima. U sva tri naselja na ulazima u groblja su postavljene spomen ploče na ulazu u groblje. Sadnjom zelenila i cvijeća uređene su javne površine.

- Općina je samoinicijativno pokrenula postupak postavljanja polubranika (rampe) na pružnom prijelazu na ulazu u Vladislavcima, a sve u cilju povećanja sigurnosti prometa na cestama. Hrvatske željeznice će tijekom 2014. godine izraditi projektnu dokumentaciju i tijekom 2015. godine postaviti polubranik (rampu).
- Nakon planirane odluke o ukidanju željezničke postaje od strane HŽ-a, Općina je zatražila upravljanje nad objektom željezničke postaje u Dopsinu. HŽ su dale potvrdno mišljenje a Općina Vladislavci pokrenula je rekonstrukciju i uređenje objekta željezničke stanice u Dopsinu sa ciljem da mještani Dopsina imaju osigurano i kvalitetno željezničko stajalište.
- Općina Vladislavci iskazala je interes za sufinanciranje rekonstrukcije nogostupa.
- Općina planira provesti uređenje kanalske mreže koja predstavlja opasnost kod velikih padalina na kritičnim zonama u sva tri naselja (Dopsin, Hrastin, Vladislavci) radi prelijevanja voda iz kanala u dvorišta i na javne površine.
- U planu je uređenje 22 km pješačkih staza u općini Vladislavci.
- Napravljeno je idejno rješenje za izradu biciklističke staze. U planu je izrada natječajne dokumentacije.
- U suradnji sa županijskim cestama dogovorena je obnova i rekonstrukcija autobusnih stajališta na području općine Vladislavci. Rekonstruirana su dva autobusna stajališta u naselju Dopsin.
- Provedene su aktivnosti asanacije bunara u kućanstvima općine Vladislavci.
- Općina Vladislavci pokrenula je projekt za izgradnju eko-otoka u suradnji s resornim ministarstvom i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. U skladu sa zakonskim odredbama vezanim uz gospodarenje otpadom. Općina će investirati u postavljanje koševa za otpatke u sva tri naselja, a podijelit će svakom kućanstvu plave kante za prikupljanje starog papira. U osnovnoj školi gdje djeluje i predškolski program u planu je postava kontejnera u obliku životinja kako bi se uklopili u njihovo dvorište.
- Općina se prijavila na natječaj za obnovu energetske učinkovite ovojnice (fasada i stolarija) na zgradi Općine kao i za sve objekte javne namjene u općinskom vlasništvu na korist mještanima.

- Općini Vladislavci je odobren projekt za nabavu komunalne opreme od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. U skladu sa zakonom i organiziranim gospodarenjem otpada koju je Općina Vladislavci dužna provesti do kraja 2015. godine, pokrenut je proces niza programskih aktivnosti čiji je osnovni cilj razvrstavanje otpada na mjestu nastanka i odvojeno sakupljanje otpada pogodnog za obradu, kako bi što kvalitetnije i učinkovitije organizirali gospodarenje otpadom.
- Općina je u suradnji sa Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku krenula sa EU projektom IPA AGRI-CONTO-CLEEN. Radi se o dugogodišnjoj besplatnoj analizi i plodnosti tala svih zainteresiranih OPG-ova sa područja općine Vladislavci te pripremu tala za ekološku poljoprivredu. Očekivani rezultati su učinkovitija poljoprivredna proizvodnja sa većim prinosima uz uštedu, a što je najbitnije učinkovita zaštita vode i tla na području cijele općine Vladislavci. Također će svi OPG-ovi dobiti preporuke za gnojidbu i obradu za razdoblje od 5 godina.
- U 2014. godini se planira dovršenje i puštanje u funkciju vodoopskrbnih sustava pitke vode naselja Dopsin u dužini 3506 m DN 125, i naselja Hrastin u dužini 3036 m DN 160 i DN 110. Puštanjem u funkciju naprijed navedenih objekata cijela općina Vladislavci bit će pokrivena vodoopskrbnom mrežom pitke vode.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOMOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Općina Vladislavci ima u svom sastavu prirodne vrijednosti, povijesno-kulturološke i etnološke vrijednosti naselja, riječnu obalu i ribnjake, željeznicu i težnje prema infrastrukturnom razvoju kao i razvoju općine u cjelini. Postoji potreba da se napravi detaljna raščlamba svih ograničenja te pažljiv odabir za mogućnosti razvoja koji se štedljivo odnose prema konzumaciji prostora, koje se mogu fazno implementirati u skladu s financijskim mogućnostima i koje će biti komplementarne sa širim okruženjem. Iz činjenica iznesenih i obrađenih u prethodnim poglavljima te formiranih zaključaka, možemo taksativno nabrojati:

- Općina Vladislavci prostire se na površini: 32,13 km² (Državna geodetska uprava – Služba evidencija prostornih jedinica), 32,53 km² (Izvješće o stanju u prostoru Osječko-baranjske županije), 36,74 km² (Prostorni plan Osječko-baranjske županije), 20,29 km² (Državna geodetska uprava - Područni ured Osijek iz 2001.), obradivo poljoprivredno zemljište obuhvaća 2.497,63 ha, šume se prostiru na 360,61 ha, a mineralne sirovine (eksploatacija opekarske gline) zauzimaju površinu 21,06 ha – u skladu sa Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske potrebno je intenzivirati sređivanje i ažuriranje evidencija o prostoru, zemljištu, građevinskim područjima, s ciljem omogućavanja izrade kvalitetnih planova prostornog uređenja za općinu Vladislavci u skladu sa Osječko-baranjskom županijom i nadležnim institucijama;
- Ukupno planirana površina građevinskog područja općine Vladislavci iznosi 277,798 ha, udio izgrađenog građevinskog područja u odnosu na ukupnu površinu jedinice lokalne samouprave je 5,62 % dok je udio neizgrađenog građevinskog područja u odnosu na ukupno građevinsko područje 25,67 % – postoji potreba da se izradi UPU gospodarske zone Vladislavci nakon što se urede imovinsko - pravni odnosi kako bi se stvorili uvjeti za gospodarski razvoj na

lokalnoj razini i prema Planu razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije;

- U okviru prirodnih i krajobraznih vrijednosti treba raditi na razvoju zaštite okoliša u skladu s Nacionalnom strategijom zaštite okoliša, Nacionalnim planom djelovanja na okoliš i Programom zaštite okoliša Osječko-baranjske županije;
- Graditeljska, etnološka, kulturna i povijesna baština je značajna, potrebna je dobra i aktivna prezentacija te detaljan Plan razvoja baštine te je potrebno zaštititi vrijednosti u općini Vladislavci;
- Ribnjaci su veliko prirodno bogatstvo općine Vladislavci te treba biti odrednica budućeg razvoja u očuvanju i planiranju budućih namjena te stoga tome treba pristupiti vrlo pažljivo, postoji mogućnost razvoja kontinentalnog turizma posebice ribičkog turizma;
- Pad broja stanovnika je osjetan (prema popisu stanovnika 2001. općina Vladislavci broji 2124 stanovnika a prema popisu stanovnika 2011. popisano je 1882 stanovnika) – mjerama raznih programa na lokalnoj razini treba prepoznavati potrebe stanovništva i težiti ostvarenju istih u skladu sa Stratejskim razvojnim dokumentima Osječko-baranjske županije kako bi se zadržalo postojeće stanovništvo i povećao natalitet;
- Infrastrukturni razvoj veoma je bitan za razvoj investicija općine Vladislavci u cjelini stvarajući mogućnosti za napredak općine;
- Potreban je stalni rad na razvoju strategije kontinentalnog turizma i primjerenih poslovnih zona vodeći računa o mogućnostima razvoja u sklopu okruženja, strukturi nezaposlenih, ekologiji, mobilnosti radne snage i dr.;
- Razvoj turizma kroz poticanje razvoja zimskog i ruralnog turizma kao i eko sela, očuvanje prirodne i kulturne baštine, podizanje i razvoj kvalitete smještajnih kapaciteta, poticanje udruživanja turističkih dionika i zajednički nastup na tržištu, educiranje stanovnika o mogućnostima korištenja potpora za projekte u turizmu;
- Poljoprivredno i šumsko zemljište kao prirodni resurs potrebno je sačuvati ali i poboljšati njegovo korištenje prema potrebama. Poljoprivredno zemljište treba agrotehničkim mjerama kao što je navodnjavanje i odvodnja unaprijediti radi što kvalitetnije proizvodnje poljoprivrednih kultura;

- Gospodarenje šumama treba provoditi sukladno Šumskogospodarskom osnovom;
- Gospodariti otpadom kroz uspostavu novog sustava za gospodarenje otpadom te provoditi edukaciju stanovništva – izraditi Plan gospodarenja otpadom općine Vladislavci;
- Težiti povećanju udjela obnovljivih energija (npr. biomasa, solarna energija, energetska učinkovitost i dr.);
- Razvoj poljoprivrede kroz poticanje eko uzgoja i proizvodnje hrane, podupiranje udruživanja poljoprivrednih proizvođača, educiranje stanovnika o mogućnosti korištenja potpora za projekte u poljoprivredi;
- Razvoj malog i srednjeg poduzetništva kroz razvoj poslovnih zona i njihovo komunalno opremanje, povećati dostupnost financijskih instrumenata poduzetnicima, privlačenje stranih i domaćih ulagača, razvoj ljudskih resursa i lokalnog tržišta rada;
- Općina Vladislavci kontinuirano teži razvoju infrastrukturne opremljenosti prema mogućnostima čemu treba nastaviti težiti;
- Provedbu dokumenata prostornog uređenja potrebno je provoditi kontinuirano u skladu sa nadležnim zakonodavstvom;
- Prostorni planovi moraju slijediti investicijske potrebe, stambene i gospodarske interese;
- Postoji potreba za izradom Programa i/ili strategije razvoja općine Vladislavci kao središnjeg razvojnog dokumenta kako bi se moglo kontinuirano pratiti provedba te vršiti ažuriranje. Ovakav dokument bio bi vodilja u provođenju strategije razvoja općine prema postojećim planovima, potrebnim planovima te sukladno projektima navedenim u proračunu;
- Za unaprjeđenje stanja u prostoru potrebno je definirati koje je željeno odnosno točno ciljano stanje u prostoru;
- U cjelokupnom razvoju općine Vladislavci iskoristiti baze projektnih ideja dostupnih na internetu i nastaviti stvarati suradnju sa institucijama i organizacijama koje su otvorene za suradnju;
- Aktivirati stanovništvo te zainteresirane strane koje su spremne i otvorene za inicijativu razvoja općine te pisanje projekata u interesu razvoja općine Vladislavci;

- Iskoristiti mogućnost da se ideje realiziraju a projekti apliciraju prema EU fondovima za konačnu provedbu.

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja na razini jedinice lokalne samouprave

Općinsko vijeće Općine Vladislavci, temeljem članka 24. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 30/94., 68/98., 61/00., 32/02. i 100/04.), Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci broj 7/06.) i članka 28. Statuta Općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci broj 1/06.), na 20. sjednici održanoj 15. ožujka 2007., donijelo je odluku o prostornom planu uređenja općine Vladislavci. Prostorni plan uređenja općine Vladislavci (u daljnjem tekstu: Plan) sastoji se od dvije knjige-elaborata pod nazivom: "Prostorni plan uređenja općine Vladislavci", broj Plana: 42/2002. godine, od kojih jedna sadržava tekstualni dio, a druga kartografski dio.

PPUO Vladislavci određuje usmjerenja za razvoj djelatnosti i namjenu površina te uvjete za održivi i uravnoteženi razvitak na području općine. Prostorni plan uređenja općine Vladislavci sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela te Odredbi za provođenje. PPUO Vladislavci izrađen je i usvojen 2006. godine što je sukladno navedenom u Zakonu o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine», broj 76/07) i Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova («Narodne novine», broj 106/98, 39/04 i 45/04).

PPUO Vladislavci objavljen je u "Službenom glasniku" Općine Vladislavci – broj 1/07 a za isti dokument pokrenuta je izrada I. izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Vladislavci radi smjernica i preporuka te usuglašavanja interesa lokalne zajednice i gospodarstva o ciljevima i mogućim rješenjima značajnih za razvoj, uređenje i oblikovanje prostora koje obuhvata dokument.

Općina Vladislavci je na službenoj web stranici objavila PPUO Vladislavci.

Sukladno Pravilniku o općinama koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine smanjenog sadržaja i sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza i obveznim prilogima tog plana («Narodne novine», broj 135/10), Odlukom o izradi provedbenog dokumenta prostornog uređenja može se odrediti uži ili širi obuhvat Prostornog plana uređenja općine od obuhvata određenog u dokumentu prostornog uređenja šireg područja te se može odrediti obuhvat provedbenog dokumenta prostornog uređenja i za područje za koje obuhvat nije određen dokumentom prostornom uređenja.

Preporuka je da se naprave izmjene i dopune (dalje u nastavku: liD) PPUO Vladislavci zbog sljedećih razloga:

- usuglašavanja podataka obzirom da postoje pojedina veća odstupanja između postojećih podataka;
- rezultata popisa stanovništva iz 2011. godine;
- nove zakonske i podzakonske regulative (koja je stupila na snagu ili je liD nakon stupanja na snagu PPUO-a, koja stupa na snagu nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju i dr.), a osobito temeljem Pravilnika iz članka 58. stavka 6. Zakona o mjerilima kartografskih prikaza, standardu elaborata prostornih planova i obveznih priloga;
- liD sustava zaštite okoliša, prirode i kulturne baštine (npr. potencijalna područja Natura 2000 i promjene stupnja zaštite: zaštićenih područja prirode, područja Nacionalne ekološke mreže, zaštićenih i ugroženih vrsta, rijetkih i ugroženih staništa i dr. te propisati mjere zaštite; promjene stupnja zaštite pojedinih zaštićenih, preventivno zaštićenih i evidentiranih nepokretnih kulturnih dobara u odnosu na stupanj njihove zaštite utvrđen PPUO Vladislavci te propisati mjere zaštite za predmetna nepokretna kulturna dobra);
- novih razvojnih studija infrastrukturnih sustava te njihovih liD;
- liD Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske i liD Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (Odluke o izradi liD Hrvatski sabor donio je 14. lipnja 2013. godine).

Prema Planu razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2013. – 2017. godine postoji potreba za izradom UPU-a u Općini Vladislavci za gospodarsku zonu proizvodno – poslovne namjene kako bi se stvorili

lokacijski uvjeti pod kojima bi općina Vladislavci prodavala ili davala u njam parcele za izgradnju gospodarskih kapaciteta. UPU utvrđuje osnovne uvjete korištenja i namjene površine, prometnu i komunalnu mrežu te smjernica za oblikovanje, korištenje i uređenja prostora. Granica obuhvata UPU gospodarske zone Vladislavci koja je utvrđena u PPUO Vladislavci. UPU nije izrađen zbog neriješenih imovinsko - pravnih odnosa jer je zemljište na kojem se planira izgradnja u vlasništvu Republike Hrvatske nakon čega je potrebno izvršiti i parcelaciju zemljišta jer se radi o zemljišnoj čestici velike površine. Od infrastrukture, izgrađena je pristupna cesta (zemljište ima pristup sa županijske ceste 4109), željeznička pruga (zemljište je uz prugu Osijek-Vrpolje, u neposrednoj blizini željezničke postaje), prolazi niskonaponska mreža, a u izgradnji je magistralni cjevovod pitke vode. Plinska mreža postoji na području općine. Od stupanja na snagu PPUO Vladislavci nije izrađen propisani plan nižeg reda. Po sređivanju imovinsko-pravnih odnosa između Republike Hrvatske i Općine stvorit će se uvjeti za izradu UPU-a.

Za teritorij općine Vladislavci postoji mogućnost da se izrade i zasebni dokumenti prostornog uređenja tj. UPU ukoliko se za to ukaže potreba posebno ukoliko potrebe budu iskazane u izmjenama i dopunama PPUO Vladislavci. Planovi se moraju izrađivati prema potrebama i interesu općine Vladislavci kako bi se mogla nastaviti realizacija sveukupnih gospodarskih aktivnosti. Odlukom o izradi dokumenta prostornog uređenja moguće je utvrditi obvezu izrade posebnih stručnih podloga koje će biti osnova za konkretnu realizaciju u praksi.

3. Preporuke mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja

Donošenjem i utvrđivanjem prostornih planova formiraju se lokacije na kojima se odvijaju gospodarske djelatnosti bitne za razvoj općine Vladislavci. Osobnim zalaganjem i radom na ulaganju u vlastitu općinu traženjem izvora financiranja ostvaruje se realizacija predloženih i odobrenih projekata koji izravno utječu na razvoj područja i pokazatelje rasta i razvoja te se stvara pozitivna poslovna klima koja može privući domaće i strane ulagače.

Vizija, usmjerena prema razvoju ruralnog prostora općine Vladislavci, ogleda se u postavljanju strateških ciljeva usmjerenih zadržavanju stanovništva u ovom području

kroz ostvarenje bitnih uvjeta za život i rad. Konkretna realizacija ciljeva moguća je razvojem poljoprivrede, stočarstva i domaće proizvodnje koja u konačnici teži i razvoju općine u cijelosti. Treba povećati iskorištenost prirodnih resursa – ribnjaka i mineralnih sirovina (eksploataciju opekarske gline). Općina Vladislavci treba biti usmjerena prema ruralnom razvoju koji se temelji na povoljnom geografskom i geoprometnom položaju, prirodnim resursima te atraktivnoj prirodnoj i kulturnoj baštini. Rješenje trenutnog stanja na ovom području treba prepoznati u udruživanju javnog i privatnog sektora, pokretanju obiteljskih imanja – poticanje poljoprivrede i stočarstva, a time i pojavu domaćih proizvoda na tržištu te u razvoju seoskog, sportskog i ribolovnog turizma. Potrebno je težiti ispunjenju osnaživanja održivog razvoja i gospodarstva kroz razvoj poljoprivrede, zimskog i ruralnog turizma te malog i srednjeg poduzetništva, vodeći pritom brigu o standardu stanovništva.

Osnovni ciljevi kojima bi se trebalo težiti kod načina ostvarenja i unapređenja razvoja su:

- ekonomski, prostorno uravnotežen i održivi razvoj;
- poboljšanje kakvoće životnog standarda;
- obnova i iskorištavanje postojećih resursa;
- razvoj društvene infrastrukture uskladiti s funkcijom naselja;
- prostorno optimalizirati infrastrukturni sustav kako bi sve vrste djelatnosti na državnoj, regionalnog i lokalnoj razini bile dostupne;
- onemogućiti nelegalnu izgradnju;
- omogućiti razvoj seoskog turizma;
- poticati razvoj proizvodnih djelatnosti koje se temelje na prirodnim resursima;
- poticati razvoj poljoprivrednog gospodarstva.

Za unaprjeđenje sustava prostornog uređenja potrebno je:

- pratiti planove, programe i strategije posebno od strane Osječko-baranjske županije i imati kontinuitet u komunikaciji i provedbi dokumenata;
- u skladu sa potrebama prostornog razvoja općine izraditi prostorno-plansku dokumentaciju, te legalizaciju postojeće nelegalne gradnje;
- provesti izradu ciljane izmjene i dopune PPUO Vladislavci te s obzirom na interes i mogućnost financiranja izrade planirati izradu urbanističkih planova uređenja;

- pribaviti katastarske planove u digitalnom obliku kao podloge za izradu dokumenata prostornog uređenja te njihovih liD;
- pribaviti digitalne ortofoto karte (DOF) izrađene na temelju aerofotogrametrijskog snimanja od 21.06.2011. godine;
- komunalno opremanje uz poticaj od strane države, regionalne i lokalne samouprave;
- korištenje energije iz obnovljivih izvora i njena distribucija na lokalnoj razini;
- usmjeravanje izgradnje unutar postojećeg građevinskog područja u dijelovima koji su opremljivi komunalnom infrastrukturom, te izrada prostornih planova na neizgrađenom dijelu građevinskog područja;
- kontinuirano ažurirati web stranicu Općine Vladislavci (www.vladislavci.com) s podacima o svim dokumentima prostornog uređenja koji su na snazi te promptno podacima o dokumentima prostornog uređenja u izradi;
- educirati građane i ostale dionike u procesu izrade dokumenata prostornog uređenja;
- izrada programa i projekata koji će omogućiti korištenje sredstava iz Europskih fondova;
- podići kvalitetu društvene infrastrukture;
- kroz korištenje prirodnih resursa omogućiti gospodarski razvoj.

Kako bi se ostvarili uvjeti za daljnji prostorni razvoj potrebno je ostvariti komunalnu opremljenost građevnih čestica na području općine Vladislavci, a to je na temelju PPUO Vladislavci, održavati postojeće infrastrukturne građevine te ih rekonstruirati s ciljem:

- smanjenja gubitaka,
- sprječavanja zagađenja okoliša,
- povećanja kapaciteta.

V. IZVORI PODATAKA

Pri izradi Izvješća o stanju u prostoru korišteni su sljedeći izvori i bibliografija:

Elektronski izvori:

- Državna geodetska uprava
dostupno na <http://www.dgu.hr>
- Državni zavod za statistiku,
dostupno na <http://www.dzs.hr>
- Državni zavod za zaštitu prirode,
dostupno na <http://www.dzpz.hr>
- GeoHack
dostupno na: <http://geohack.org>
- Geoportal Državne geodetske uprave
dostupno na <http://geoportal.dgu.hr>
- Hrvatske vode – Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu
dostupno na <http://www.voda.hr>
- Hrvatske željeznice Zagreb,
dostupno na <http://www.hzinfra.hr>
- Institut za geografski informacijski sustav (GIS),
dostupno na <http://www.i-gis.hr>
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja Republike Hrvatske,
dostupno na <http://www.mgipu.hr>
- Ministarstvo kulture Republike Hrvatske,
dostupno na <http://www.min-kulture.hr>
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske,
dostupno na <http://www.mppi.hr>
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Republika Hrvatska
dostupno na <http://www.mrrfeu.hr>
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
dostupno na <http://www.mzoip.hr>
- Narodne novine d.d.,
dostupno na <http://www.nn.hr>

- Općina Vladislavci,
dostupno na <http://www.vladislavci.com>
- Osječko-baranjska županija
dostupno na <http://www.obz.hr>
- Portal Propisi.hr
dostupno na <http://www.propisi.hr>
- Poslovna.hr – baza podataka
dostupno na <http://www.poslovna.hr>
- Poslovne karte,
dostupno na <http://www.poslovnekarte.com>
- Prostorni plan uređenja općine Vladislavci
dostupno na http://www.vladislavci.com/prostorni_plan.html
- Statut Općine Vladislavci,
dostupno na http://www.vladislavci.com/skidanje_materijala.html
- Županijski oglasnik Osječko-baranjske županije,
dostupno na <http://www.obz.hr>
- Županijska uprava za ceste Osječko-baranjske županije
dostupno na <http://www.zuc-obz.hr>
- Wikimedia,
dostupno na <http://upload.wikimedia.org>
- Wikipedia,
dostupno na <http://www.wikipedia.org>

Dokumenti:

- Dopisi nadležnih tijela,
- E-dopisi nadležnih tijela,
- Evidencija prostornih jedinica Državne geodetske uprave,
- Izvješće o stanju i problematici građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Osječko-baranjske županije (Osijek, studenoga 2013.),
- Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Vladislavci za razdoblje od 2006. – 2010. godine ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci broj 7/06.),

- Informacija o stanju vodoopskrbe na području Osječko-baranjske županije (Osijek, listopada 2013.),
- Korenčić, M. (1979), „*Naselja i stanovništvo SRH 1857-1971*“, Republički zavod za statistiku SR Hrvatske, Zagreb,
- Nacionalna strategija zaštite okoliša,
- Nacionalni plan djelovanja na okoliš,
- Novelacija Plana razvitka vodoopskrbe Osječko – baranjske županije (2011.) ,
- Plan gospodarenja otpadom u Osječko – baranjskoj županiji za razdoblje 2007. – 2014. godine,
- Plan javne nabave Općine Vladislavci za poslovnu godinu 2013.,
- Plan nabave Općine Vladislavci za poslovnu godinu 2011.,
- Plan razvitka odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Osječko – baranjske županije (2003. i 2012.),
- Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2013. – 2017. godine,
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (1999.) i liD (2013.),
- Prostorni plan uređenja općine Vladislavci,
- Prostorni plan uređenja Osječko – baranjske županije,
- Proračun Općine Vladislavci 2013. godine,
- Proračun Općine Vladislavci 2014. godine,
- Plan navodnjavanja Osječko – baranjske županije (2006.),
- Plan gospodarenja otpadom u Osječko-baranjskoj županiji za razdoblje 2007. - 2014. godine,
- Registar prostornih planova na području Osječko-baranjske županije (stanje: travanj 2014. godine),
- Regionalni operativni program (2006.),
- Registar Izvješća o stanju u prostoru na području Osječko-baranjske županije, stanje: siječanj 2013. godine,
- Službeni glasnik Općine Vladislavci,
- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 30/2009.),
- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske i liD,

- Strategija razvoja Osječko – baranjske županije (2005.),
- Statut Općine Vladislavci,
- Škorić, A. i suradnici (1977): „*Tla Slavonije i Baranje*“, Zagreb,
- Županijski oglasnik Osječko – baranjske županije.